

საქართველო

ეროვნული თავისუფლების ბრძოლა - კიროვული თავისუფლებისათვის
 კიროვული თავისუფლების ბრძოლა - ეროვნული თავისუფლებისათვის

ეროვნული
 ბრძოლისთვის

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. გამოდის სამშაბათობით №56 (1686) 8-14 სექტემბერი, 1998. შანი 50 თეთრი

მოჭრის ხელისუფლება იმ ბოვს, რომელმაც თავადვე შეიშაქვეს...

მესამე გვერდი

ლეთისგზოები დასტინის თავის წილზედ საქართველოს, ანუ თუ ასე გაბეძდეს, საქართველოს დაეჩეხება ნასაქართველოები

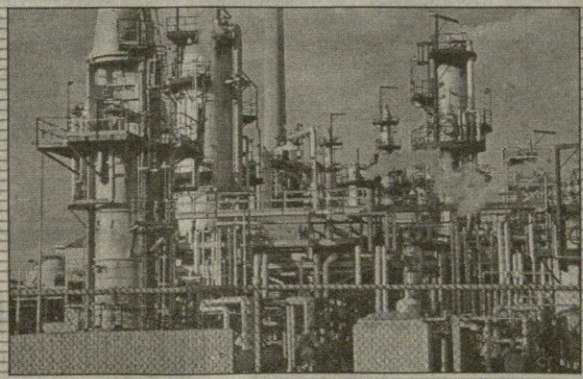
მესამე გვერდი

საქართველოსთვის მთავარი პრობლემა ხელისუფალთა ანტიეროვნული კურსი და პოლიტიკაა...

მეორე გვერდი

„გერალდი კანონი“ ენერჯეტიკაში, ანუ „გულაგერიკა არ გინდოდეს, ფული გინდოდეს...“

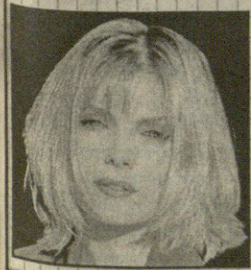
მესამე გვერდი

ინტერნეტი და საქართველოს საკითხები

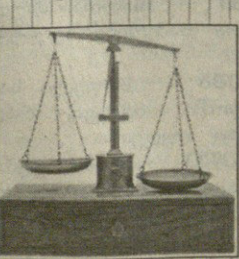
მეუხედი გვერდი

ფილიპინის სიღვიძელობები

მე-9 გვერდი

დაუსჯალოვის სინდრომი

მე-11 გვერდი

ი. ჭავჭავაძის საზოგადოების, ეროვნულ-კადიკალური პარტიისა და საქართველოს გაერთიანებული რესპუბლიკური პარტიის პოლიტიკური გლოკის „ერთობა“ პოზიციის საქართველოსა და მისი ეროვნულ- განათავისუფლებელი მოძრაობის ძირითად პრობლემებზე

1. საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლება არის რუსეთის მიერ მართული მარონეტული დიქტატურა, რომელსაც შეგნებულად მიჰყავს საქართველო დაქუცმაცებულს, ეკონომიკური წარუმატებლობის და მასში ქართველი მოსახლეობის შემცირებისკენ. მისი პოლიტიკა გაგრძელებას იმ რუსულ-იმპერიული ინტერესების ტრადიციული სამსახურისა, რომელიც იმართება საქართველოს სახელისუფლებო პროცესები, მათ შორის დანაშაულებრივი გადატრიალება 1991-92 წლებში. ამ ხელისუფლების წინაშე კაპიტალიზმის, ანუ მის ანტიანტიმონეტარული კურსის თანხმობა, დანაშაულია ქვეყნისა და ქართველი ხალხის მიმართ. ამ ხელისუფლების შეცვლა ერთგული და პასუხისმგებლობის შეგნების მქონე ხელისუფლებით საქართველოს გადარჩენის აუცილებელი პირობაა.

2. დაუშვებელია საქართველოს „ესენგეში“ ყოფნისა და საქართველოში რუსეთის შეიარაღებულ ძალთა დგომის გაგრძელება. რუსეთის საზღვდრო ბაზების არსებობა საქართველოს ტერიტორიაზე იმას ნიშნავს, რომ საქართველო ყოველწამს შეიძლება ჩაბმული აღმოჩნდეს ადგილობრივი ან გლობალური მასშტაბის ომში და საავიაციო, სარაკეტო და სახმელეთო დარტყმების საგანი გახდეს. რუსეთის ჯარების დგომა საქართველოში, რაც 1921 წლის ოკუპაციის გაგრძელებაა, დაბრკოლებას საქართველოს ყოველგვარი სამხედრო წარმატებისათვის თავისი ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის საქმეში და მუდმივი შესაძლებლობაა რუსეთის მრავალრიცხოვანი სვეცამასაფურების მუშაობისა საქართველოში ახალ-ახალი ქაოსის მოსახლეობად, აგრეთვე საქართველოს წინააღმდეგ ეკოლოგიური და სხვა დივერსიული

სანარმოებლად. ხოლო საქართველოს დარჩენა „ესენგეს“ შემადგენლობაში იმას ნიშნავს, რომ საქართველო ვერასოდეს გამოვა სანარმოო ძალთა განვითარების სრული უზერსებელობის იმ ზონიდან, რომელშიც დღეს იმყოფება რუსეთის ე.წ. „სტრატეგიულ სიჭრეტში“ ყოფნის წყალობით.

3. დაუშვებელია საქართველოში ხელისუფლებასთან შერწყმული და მისგანვე ორგანიზებული კრიმინალური მონოპოლიების ბატონობა, რომელნიც დაუსჯელად ძარცვვენ საქართველოს მოქალაქესა და უძრავ ქონებას და სახელმწიფოს მილიარდობით დოლარ საგარეო ვალს. ადებენ. ეროვნული ძალების მოვალეობაა ხელისუფლებაში მოსვლის შემთხვევაში აღკვეთონ სახელმწიფოს მარცხის ეს პროცესი საგარეო-სავაჭრო და სხვა სახის ფაქტობრივ მონოპოლიათა მოხსნით, საგარეო სესხთა და სახელმწიფოს ხარჯთა სრული გამჭვირვალების შემოღებით, გადასახადთა რაციონალიზაციით (ანუ მათი შემსუბუქებით და, სამაგიეროდ, საგადასახადო ბაზის გაფართოებით), საბაჟო პოლიტიკის რაციონალიზაციითა და მისი ქმედითობის გაზრდით, ტენდერებისა და პრივატიზაციის პროცესთა გამჭვირვალებით და მათი რეალური დაქვემდებარებით მაქსიმალური ხელსაყრლობის პრინციპისადმი, მარტოდენ ლოზუნგის სახით არსებული „თავისუფალი ეკონომიკის“ ნაცვლად რეალურად თავისუფალი, კრიმინალიზაციისგან განმედილი ეკონომიკის დამკვიდრებით.

4. დაუშვებელია ყოველგვარი დათმობა ცხინვალელი და რუსეთის მიერ მართული სხვა ანტიქართული ძალებისადმი, მათ შორის — ცხინვალის ზონაში „სამხრეთ ოსეთად“ წოდებული ტერიტორიული ერთეულის შექმნა. დაუშვებელია

ლია ყოველგვარი კაპიტულიზაცია აფხაზეთში. აფხაზეთი ქართველი ერის ეთნიკური ტერიტორიაა, ხოლო იქ მიმდინარე კონფლიქტის „ინტერნაციონალური“ მხარე მხოლოდ ის არის, რომ ეს კონფლიქტი საქართველოს წინააღმდეგ რუსეთის გამოუცხადებელი ომია და არა ქართველების და აფხაზების ომი.

5. რუსეთთან კეთილშობილური ერთიერთობის აგება აუცილებელია და შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს ინტერესთა მყარ დაცვაზე, პირველ ყოვლისა — საქართველოს შეუცვლელ („ყრუ“) იურიდიულ თავდაცვაზე რუსული მხარის ყოველგვარი აგრესიული მცდელობისაგან საქართველოს ტერიტორიისა და დამოუკიდებლობის ხელყოფის მიმართულებით საქართველოს დღევანდელი სისუსტის მიუხედავად, დაუშვებელია თუნდაც ერთი ისეთი დოკუმენტის შექმნა, რომელიც ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას, მის სუვერენიტეტს ან სხვა ინტერესებს ლახავს. აუცილებელია ოფიციალური ნოტებით რუსეთისადმი და საჩივრით გაეროს სახელზე რუსეთის ხელისუფლებისათვის ბრალად დადება, რომ იგი აწარმოებს საქართველოს წინააღმდეგ გამოუცხადებულ ომს აფხაზეთისა და ცხინვალის ზონაში. მხოლოდ ამ პოლიტიკური ზენოლით მოხდება რუსეთის შეიარაღებული აგრესიის აღკვეთა ან მისი მინიმუმზე დაყვანა და, ამგვარად, პოლიტიკური მეთოდით დიზოგება ქართველ მეგრძოლთა სისხლი. ასევე, მხოლოდ საქართველოს განმედილი რუსეთის სამხედრო ძალებისაგან, რომელიც განსწორებული სადაზვერვო და დივერსიული აგენტურის „საფარო“, შეიქმნება ზურგი, რომელიც აუცილებელია

გაგრძელება მე-2 გვ.

ი. ჭავჭავაძის საზოგადოების, ეროვნულ-რელიგიური აპრიორისა და საქართველოს გაერთიანებული ჩინაზოლოგიური აპრიორის პოლიტიკური გლობის (კერძო) პოლიტიკური საქართველოსა და მისი ეროვნულ-განათლებლურ-საზოგადოებრივი მოქმედების მიზნების

პირველი გვერდიდან

საქართველოს ხელისუფლების წარმატებული ბრძოლისათვის შეიძლება ანტისახელმწიფოებრივი მოქმედების წინააღმდეგ.

6. აუცილებელია მყარ სტრატეგიული ორიენტაცია დემოკრატიულ დასავლეთზე და ამავდროულად რეალისტური ტაქტიკური გათვლა ყველა ეკონომიკური და პოლიტიკური ნაბიჯისა საქართველოს საკუთარი ინტერესების თვალსაზრისით. კერძოდ, აუცილებელია ყველა ნაბიჯი დაეყვებოდეს საქართველოს ეკონომიკური, თავდაცვისუნარიანობის და შინაგანი წესრიგის (სტაბილიზაციის) მაქსიმალური წინსწინებისა და დაცვის პრინციპსადმი, პირველ ყოვლისა — საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების სრული და შეუფერხი იურისდიქციის აღდგენის პრინციპსადმი.

7. რუსეთის მიმართ დიპლომატიური ნორმების დაცვის ფარგლებში აუცილებელია მაქსიმალურად მჭიდრო მეგობრული ურთიერთობა აღმოსავლეთი ჩრდილო კავკასიის ხალხებთან და დასავლეთი ჩრდილო კავკასიის იმ ხალხებთან, რომლებიც მასობრივად არიან ჩაბმულნი ამ აგრესიაში, აუცილებელია განმარტებითი მუშაობა მათთვის იმის ასახსნელად, რომ აფსუღების პრეტენზიები ქართველი ერის მიმართ ყალბ საფუძველზეა აგებული და რომ მათ ამხედრებას საქართველოს წინააღმდეგ რუსეთი ეწევა.

8. დაუშვებელია საქართველოს ფედერალიზაცია ანუ ისტორიულ პროვინციებზე დაყოფა, რადგან ეს ორი-სამი თაობის მანძილზე გამოიწვევს როგორც საქართველოს სახელმწიფოს, ისე ქართული ეროვნული თვითნებობის დაშლას. აუცილებელია ადგილობრივი თვითმმართველობა ანუ ადგილობრივი მართვის დამყარება დემოკრატიულ (არჩევით) და არა დანიშნით საფუძველზე.

9. საქართველოს განვითარების დღევანდელ ეტაპზე საქართველოსთვის მიზანშეწონილია საპარლამენტო და არა საპრეზიდენტო მმართველობის ფორმა, ვინაიდან „საშუალო კლასის“ ჩამოშლამ ბეჭდობის პრობლემაში ეს ფორმა სახელმწიფოს სამართლებრიობასა და დემოკრატიული განვითარების მეტ საშუალებას იძლევა.

ზემოჩამოთვლილი პრინციპების საფუძველზე ჩვენ, ქვემოთ ხელისმომწერნი, ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება, ეროვნულ-რელიგიური პარტია და გაერთიანებული ოქსა. პარტია ექმნით პოლიტიკურ ბლოკს.

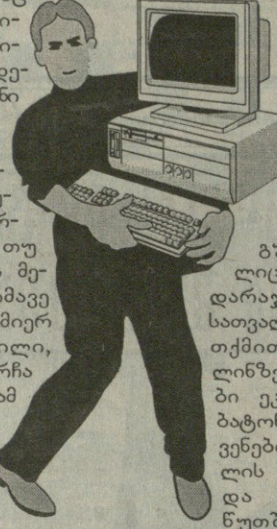
გაზეთ „საქართველო“ რედაქცია ეროვნულ-რელიგიურ საქართველოს

ქურდმა თუ ქურდებმა პროვოკაციასაც მივართეს

ძვირფასო მკითხველო, დაუშვირდით ალბათ, რომ წინა სამშაბათს გაზეთი „საქართველო“ დაგვიანებით გამოვიდა და საგაზეთო ჯისურებსა და სტელაჟებზე მეორე დღეს, ოთხშაბათს გამოჩნდა. გაზეთის დაგვიანების მიზეზი არც რედაქცია ყოფილა, არც სტამბა, არამედ ჩვენი შეგნებული მტრისა თუ მტრების მიერ მოწყობილი პროვოკაცია თუ პროვოკაციული თავდასხმა რედაქციაზე, ანუ ის ამბავი, რომ ვიღაც მამამალმა და არაკაცმა მარიამობა ღამეს თუ მეორე დღით გაზეთი „საქართველო“ კომპიუტერული ცენტრი გატეხა, გაქურდა და დაგვტოვა პირში ჩალაგამოვლებულები. სანახევროდ დარჩენილი ტექნიკითა და ნათხოვარი აპარატურით კომპიუტერული ცენტრის თანამშრომლებმა შეუძლებელი შეძლეს და გაზეთი მაინც არ ჩაადგეს, თუმცა დაგვიანებით, მაგრამ გაზეთი მაინც გამოვიდა.

უნდა გითხრათ, რომ ეს პირველი შემთხვევა არ გახლავთ. ბ-ნი ნოდარ გრიგა-

ლაშვილის რედაქტორობის უამსაც მოხდა ასეთი ქურდობა და არაკაცებმა მაშინაც ხელს გააყთლეს ძვირადღირებული ტექნიკა. ქურდი თუ ქურდები მაშინ დაუსჯელნი დარჩნენ, რადგან მათ ვერ მიაგნეს. არა ვართ ჩვენი გამოძიებლები, არც მადებრები, მაგრამ ჩვენი ჟურნალისტური ჭკუით თუ ვიფიქრებთ, ქურდობის მეორე შემთხვევა იმავე პირის ან პირების მიერ უნდა იყოს ჩადენილი, ვისაც „ხახვივით“ შერჩა პირველი დანაშაული. ამ საქმეს პოლიცია იძიებს და ვფიქრობთ, გამოძიებას კიდეც პროვოკაცია იმიტომ ვახსენებთ, რომ შენობის დარაჯის მტკიცებით, 29 აგვისტოს, დილის რვა საათზე მასთან დაურეკია ვიღაც პიროვნებას და ასეთი რამ უთქვამს: გაზეთის რედაქტორის დავალებით ვრეკავო, დამავალა გაზეთების წალე-

ბა, გასაღებიც მომცაო და თუ შეიძლება, მოვიდეთ. დარაჯსაც, მისივე თქმით, დასტური მიუცია. მასთან დამრეკავ პიროვნებასაც არ დაუგვიანია და თურმე 10 თუ 15 წუთში შენობასთან გაჩენილა თეთრი ჟიგულით, თან მძღოლიც ახლდაო, ამბობს დარაჯი. შესულა ეს სათვალეებიანი (დარაჯის თქმით, გამადიდებელი ღიზებიანი სათვალეები ეკეთა თურმე) ვაუბატონი შენობაში, უჩვენებია მეორე სართულის გასაღები, ასულა და რაღაც ათიოდ წუთში უკანვე ჩამობრუნებულა ორი ჩანთით ხელში, რომელსაც თურმე ზევიდან გაზეთი „საქართველო“ თუმცა ქართველი ერის სარჯზე სხვა ეროვნულ უმცირესობათა „მოფიერება“ ამ ხელისუფალათვის პირველი არ იქნება! სწორედ მათდამი ასეთმა „ფერებამ“ და უადგილო დათმობებმა მიგვიყვანა აქამდე; ამ დათმობებმა გაათავებეს და ნახაბისეს სხვადასხვა ჯურის ხიზნები, რომლებიც ხიზნებად აღარ თვლიან თავს და... ჩვენი სამკვიდროდან გვაძევიბენ (!)

ფილა, მაგრამ საინტერესოა, რატომ შეუშვა ეს კაცი დარაჯმა ასე მშვიდად შენობაში, თანაც დილის 8 საათზე, თანაც შაბათ დღით, როცა, წესით, მან კარგად უნდა იცოდეს, თუ ვის და რომელ დღეებში დააქვს რეგულარულად გაზეთი „საქართველო“ გამავრცელებელ ორგანიზაციებში და მით უმეტეს, რომ გაზეთი რედაქციიდან კი არ მიდის მკითხველამდე, არამედ პირდაპირ სტამბიდან. ყველა ამ ვერსიას, ალბათ, გამოძიება შეამოწმებს, მაგრამ ეს ქურდობა რომ პროვოკაციულია, ამაზე ისიც მეტყველებს, რომ გაზეთის რედაქტორის სახელიც გაურიეს მასში.

ჩვენ ველოდებით გამოძიების შედეგებს და ვერ-ჯერობით თავს ვიკავებთ ამ ფაქტებისთვის რაიმე შესაფერის მიცემისაგან, თუმცა არც იმას გამოვრიცხებთ, რომ ქურდობის პროვოკაციულ ხასიათს პოლიტიკური სარჩულიც ედოს.

გაზეთი „საქართველო“ რედაქცია

საქართველოსთვის მთავარი პრობლემა ხელისუფალთა ანტიეროვნული კურსი და პოლიტიკა...

უსაზღვროა ჩემი — ერთი უპარტიო, რიგითი ქართველის აღშფოთება! და არა მარტო ჩემი!

აღარ დაედო საზღვარი ქართველი ერის შევიწროებას, დამცირებას!

მე ეკონომიური მხარე არა მაქვს მხედველობაში — ამას მოვიტყუებ! მე ვგულისხმობ იმ პოლიტიკურ, დიპლომატიურ და სამხედრო შერცხვანადამცირებებს, რომლებსაც ასე „მიგვაჩვიეს“ ჯერ ოსებმა, შემდეგ აფხაზებმა, ახლა კი სომხებმა! არ უღალატეს ჩვეულ ბუნებას და გვიგანეს — ჩვენი „დიდი ძმის“ — რუსეთის ნაქტეებით და ჩვენს „დიდ პოლიტიკოსთა“ უადგილო დათმობებით გულოცემულებმა.

23 აგვისტოს „რუსთავი-2“-ის სატელევიზიო არხით ნაჩვენები იქნა ახალქალაქის სომხთა წარმომადგენლის გამოსვლა, სადაც მან ამ რეგიონში სომხური ავტონომია და სომხურ ენაზე საქმის წარმოება მოითხოვა(!).

თავისთავად ეს მრავლისმეტყველი და აღმაფრთხილი ფაქტია, რომელზედაც ხელისუფლებამ პასუხი უნდა გასცეს, ოღონდ არა ისეთი — აბსურდული პასუხი, ამასწინათ რომ „გასცეს“ სომხთა შეიარაღებული ჯგუფის მიერ ახალქალაქიდან ქართული ჯარის სა-

მარცხინო გამოძევება: დაბნეულმა პრეზიდენტმა და მისმა გარემოცვამ უკეთესი ვერაფერი მოიფიქრეს და ძველი რიცხვით (6 აგვისტო) გამოსცეს „ნე განკარგულება“, რომლითაც სცადეს გათავისებულ „სტუმართა“ (რომლებიც უკვე მასპინძლობას ჩემულობენ) „დანამუსება“: აქაო და „ჩვენ თქვენზე ვზრუნავთ, თქვენ კი რას მოითხოვთ, როგორ არა გრცხვენითაო!“

ა ლ ბ ა თ ფიქრობენ, რაკოლა ასეთი ფანდებით და ცრუ დაპირებებით აგერ მერამდენე წელი ქართველებს კვებენ, სომხებსაც გააჩერებენ, მაგრამ გაუჭირდათ, რადგან ჩვენი ქართველებს სხვა გზა არა გვაქვს — უნდა ვენდოთ მათ დაპირებებს; სომხებს კი სხვა პატრონი და „სხვა გზა“, ეჭვი არაა, დიდი ხანია შეგულებული აქვთ, მხოლოდ დროს ელოდნენ და ფიქრობენ, ეს დრო უკვე დაუდგათ. ამ ე. წ. „განკარგულების“ სიყალბე კი აშკარაა თუნდაც იმიტომ, რომ ხელისუ-

ფალთ თავისი გალატაკებული ხალხისთვის ვერ მიუხედავს, ხელფასები, პენსიები ვერ დაურიგებია და ახალქალაქელ სომხებს მიხედავს? თუმცა ქართველი ერის სარჯზე სხვა ეროვნულ უმცირესობათა „მოფიერება“ ამ ხელისუფალათვის პირველი არ იქნება! სწორედ მათდამი ასეთმა „ფერებამ“ და უადგილო დათმობებმა მიგვიყვანა აქამდე; ამ დათმობებმა გაათავებეს და ნახაბისეს სხვადასხვა ჯურის ხიზნები, რომლებიც ხიზნებად აღარ თვლიან თავს და... ჩვენი სამკვიდროდან გვაძევიბენ (!)

ასეთ გამოუვალ, დამამცირებელ მდგომარეობამდე, ერის გათიშულობამდე სწორედ ამ ხელისუფალთა მხრიდან ეროვნული ინტერესების სრულმა იგნორირებამ, მათმა ლაჩრულობამ, უადგილო დათმობებმა და სხვა, არა აბორიგენი ერებისადმი „თავზე ხელის სმის“ პოლიტიკამ მიგვიყვანა. მაგრამ ყველაზე მეტად

აღმაფრთხილებელი ისაა, რომ ხელისუფლება შეცდომიდან შესაფერ დასკვნებს არ აკეთებს და ძველებურად აგრძელებს დამპყველელი „დათმობების“ პოლიტიკას.

ასე იყო სამაჩაბლოში, აფხაზეთში: მათ ენაზე გაუხსნეს სკოლები, ინსტიტუტები, რადიო-ტელევიზია, ბეჭდვითი ორგანოები, გაზეთები, უსრულდებდნენ ყოველგვარ კაპრიზებს. შედეგები სახეზეა!

იგივეს ითხოვენ ახალქალაქელი სომხები; თუ ობიექტურად ვიქნებით, ოსებთან შედარებით მათ ამისი „უფრო მეტი უფლებაც კი აქვთ“. აი, ასე უღვიძებთ მადას ერთისადმი გაუმართლებელი დათმობა მეორეს, მეორისადმი დათმობა-მესამეს და ა. შ. სულ არ ფიქრობს ხელისუფლებამ, რომ ასეთი დათმობებით გამოუსწორებელ ზიანს აყენებს საქართველოს ავტორიტეტს მეზობელ სახელმწიფოთა თვალში, უქმნიან მას სუსტ, დამყოლი ქვეყნის იმიჯს და მადას უფრო მეტენ ათასი ჯურის (რომელთა ნაკლებობას, მათივე წყალობით, ნამდვილად არ განვიცდით!) სუბარატისტულ დაჯგუფებებს.

გაგრძელება მე-6 გვ.

ახალი პოლიტიკური დაქსიკონი (ილია ჭავჭავაძის რედაქციით)

„აპროვა“ — სამხედრო ხომალდი, რომელმაც რუსეთის მზის დაბნელება ამცნო მსოფლიოს.

ბალასტი — სახელმწიფოსათვის ტვირთად ქცეული პოლიტიკოსები. ძლიერი შტორმის დროს გადაყრან ხოლმე.

განტაყვების ვატი — პოლიტიკოსი, რომელიც განტეგების შემდეგ თხა აღმოჩნდება.

დაშნაკუტუნი — სომხეთა პარტიაა, ლოს-ანჯელესიცი რომ „დიდი სომხეთის“ ნან-ილი ჰგონია.

ფეხრა — ადგილია აფხაზეთში, რუსული იმპერიალიზმის მინისქვეშა ბუნაგი.

ვიტაინი — ბოროტი სტალინი რომ ბავშვებს ძალით სწრიდა პირში და ახლანდელებს აკლიათ.

ზურაშხი — რუსთათვის

დასაპყრობად საოცნებო მინის ფერი.

თელასი — ახლა ყველა-სია; პრევატიზაციის შემდეგ მელასი იქნება.

ინტარსაციონალიზმი — ქართველთათვის რუსთაველის, ვაჟასა და გალაკტიონის კითხვა რუსულად.

კრედიტი — უცხოური ვალი. გამოიყენება ქართველი კრეტიკების დასაკრედიტებლად.

„კრეზა“ — თაღლითთა, ხაზინის ქურდთა, გამოძალკვლათა მფარველი პირი ორგანოში, ზოგისთვის — ორგანო პირში.

ლაოკოონი — ქართველი კაცი, ვალები რომ აღრჩობენ შვილებთან ერთად.

მაპარონი — პროდუქტია ერთგვარი, ხელისუფლება მშვიერ ხალხს რომ ყურებზე

ჰკიდებს.

ნოსტალგია — ადრე — სამშობლოს ნატვრა. დღეს — უფასო მკურნალობაზე, ხელფასზე, პენსიაზე და ნატურალურ ძეგზე იტყვიან.

ოზანიკი — ლეიტენანტ შმიდტის ქართველი შვილი. ოსტაპ ბენდერის ძმა.

პოლიტოლოგია — (რუს. политология) მავანთა გაფრენების შემსწავლელი მეცნიერება.

ჟირაფი — ქედმაღალი და შორსმხედველი პოლიტიკოსი.

რეკლამა — ქართული ენისათვის — კოლორადოს ხოჭო.

საბაქოთა კაპშირი — ქართველ კომუნისტთა ფერადი სიზმარი.

ტირონი — ხელისუფალთა მიერ მოქალაქეთა ან მოქალაქეთა მიერ ხელისუ-

ფალთა მართვის ერთ-ერთი ფორმა.

უარყოფის უარყოფა (ფილმ). — ადრე სსვათაგან ათასგზის უარყოფილს რომ უარყოფ და გაიძახი, პირველმა უარყოფაო.

ვადაცობა — იგივეა, რაც რუსეთის იმპერია. გორბაჩოვს ახალი შინაარსით უნდოდა, პანტელეიმონს უახლესით უნდა.

ძაძანი — ახალდანიშნულ მინისტრთა დაპირებებზე იტყვიან.

ლორეზა — სოფელი სა-ქართველოში. იგივეა, რაც ისკარიოტი იუდეაში.

სარაული — ლამის ქურდი, იარაღით ან უიარაღოდ.

ქაბანი — მძებნელის მუდმივი თანამესუფრე.

ცარცვი — კედლად აღმართულ ხელისუფალთათვის

შესაყრელი. აყარ, რამდენიც გინდა.

წიფიანი — თანამდებობის პირი მოხსნამდე.

ჯამაზანი — არარაობიდან მინისტრობამდე ბენვის სიდზე გამსვლელი.

ჩანწყობა — აქა წარმატების უტყუარი გზა.

ჭაჭაბიტი — ზემდგომი აზრი.

სუსულა — ძლიერთა ამა ქვეყნისათა ურთიერთ სიყვარული და ერთგულება.

ზარლუკ პოლსი — ერთადერთი (ან გარდაცვლილი) პიროვნება, რომელიც გაარკვევდა დღევანდელ საქართველოში ვის ხელი ვის ჯიბეშია და ა. შ.

„ჰარავიტი“ — სასწრაფო დახმარების სამსახური მათთვის, ვინც სიდუხჭირეს ვერ უძლებს. დამკრძალავ ბიუროსაც ეძახიან.

მოჭრის ხელისუფლება იმ ტოტს, როგორც დას თავადვეა შეიშაქვებული...

ძალგანი უწყებების ხელმძღვანელები, ცალკეული პოლიტიკოსები ამ ბოლო ხანს საჯაროდ აცხადებენ, რომ სექტემბერ-ოქტომბერში საქართველოში დიდი არეულობა მოსალოდნელია. დესტაბილიზაციისაგან, ანუ არეულობისაგან ღმერთმა დაგვიფაროს, მაგრამ რადგან ძალგანებიცა და მავანი პოლიტიკოსებიც ასე დაბეჯითებით გვარწმუნებენ მოსალოდნელ სამიშროებაზე, სხვა გზა არა გვაქვს, მათ უნდა დაუფიქროთ. დაჯერება ერთია, მაგრამ საინტერესოა სხვა რამ: ვინ რას გვიპირებს? რა ძალაა ის ძალა, რომელიც აგვრებს და დაგვრებს, როგორც უნდა, ისე აგვითამაშჩავათა-მაშებს? ამის შესახებ ძალგანებიც სდუმან და არც პოლიტიკოსები აკონკრეტებენ მაინცდამაინც ყველაფერს, მაგრამ გარკვეულ მინიშნებებს მაინც აკეთებენ ერთ ჩვენს მეზობელზე, ხალხში რომ სხირად თეთრ დათვად მოიხსენიებენ. თქვენ კარგად იცით, ხელისუფალნი დღემდე აქცენებს აკეთებენ იმაზე, რომ თეთრ დათვს გვერდს უმშვენებსო, ფიგურალურად თუ ვიტყვით,

შავი დათვი, ანუ ის ძალა, რომელიც უკიდურესად რეაქციულია და რომელიც ყველა ღონეს ხმარობს იმისთვის, რათა ქართული სახელმწიფოებრიობა დაასამაროს. ე. ი., რომ დავაკონკრეტოთ, რუსეთში, ხელისუფალთა მინიშნებით, არის ორი ძალა: ერთი დემოკრატიულია და მას რუსეთის პრეზიდენტი, ელცინი წარმოადგენს, მეორე კი რეაქციულია და მას უირინოვსკი და სხვები წარმოადგენენ (რა თქმა უნდა, ალბათ, რუსული არმიის გენერალიტეტის ერთი ჯგუფიც). ხელისუფალთა მტკიცებით, ელცინს და დემოკრატიულ რუსეთს საქართველოსთვის სიკეთე უნდათ, მაგრამ რეაქციონერი რუსები მას ამის საშუალებას არ აძლევენ, ანუ იკვეთება სრულიად ბანალური სურათი: რუსეთში, თურმე, მარჯვენა ხელმა არ იცის რას აკეთებს მარცხენა. ჩვენი ხელისუფალნი კი ამბობენ ამას, მაგრამ და-

ვიჯერებთ თუ არ დავიჯერებთ, ეს უკვე ჩვენი საქმეა და მე თუ მკითხავს კაცი, მთლად მასე არ უნდა იყოს საქმე,

მეორის მარცხენა. ბოიცი უნდა იყო კაცი ან სრულიად უნიგნური, რომ ამას ვერ მიხვდებოდნენ, ელემენტარულად, საქართველო-

როგორც ხელისუფალნი გვეუბნებიან, ანუ რუსეთში, შესაძლოა არსებობდეს ორი ძალა, რომლებიც თვით რუსეთში ებრძვიან ერთმანეთს პირველისთვის, მაგრამ საქმე როცა მათ ყოფილ კოლონიებზე, ანუ ამჯერად საქართველოზე თუ მიდგება, ისინი ხელისხელჩაკიდებულნი მოქმედებენ და მშვენივრად უწყიან, თუ რას აკეთებს ერთის მარჯვენა და

რუსეთის ურთიერთობათა ისტორიისთვის ერთი თვალის გადავლენაც კმარა, რომ ამასი დარწმუნდებოდნენ.

ეს, ასე ვთქვათ, რაც რუსეთს შეეხება, ანუ იმას, რომ მტერი თავის მტრულ საქმეს აკეთებს და ამ საქმეში მისი ინტერესები დევს. რას აკეთებს ჩვენი ხელისუფლება, რომ ეს არეულობები აიცილოს თავიდან? აი, კითხვა, რომელიც პოლიტიკოსსაც ანუ უნდა, პარლამენტარსაც და რიგით მოქალაქესაც. გვეჩვენება, რომ მხოლოდ განცხადებებით მოსალოდნელ დესტაბილიზაციას ვერაფერს უშველი. საჭიროა კონტრზომების მიღება, მაგრამ როგორ? აი, სწორედ აქ მარხია ძალის თავი, მაგრამ თუ მონდომებული ხელისუფლება გაირჯება, ამ ძალის თავს ამოთხრის და გამოამხეურებს

კიდევ. კერძოდ: პირველი, რაც ხელისუფლებამ უნდა გააკეთოს, ვფიქრობთ, ის უნდა იყოს, რომ მან მსოფლიოს გასაგონად დააფიქსიროს საქართველოს რეალური მტრის სახელი, ანუ ხმამაღლა თქვას ჩვენი ჩრდილოელი მეზობლის მიერ მონყობილ და სამომავლოდ ჩაფიქრებულ სრიკებზე. მეორე რიგში კი, ჩვენი აზრით, საჭირო იქნება იმ ქართველთა თუ არაქართველთა სააშკარაოზე გამოყვანა, ვინც რეალურად წარმოადგენს რუსის დასაყრდენს საქართველოში და ასეთები, სავარაუდოდ, არც ისე ცოტანი იქნებიან. მესამე და მთავარი კი ის უნდა იყოს, რომ ხელისუფლებამ დაიწყოს ზრუნვა ნამდვილი არმიის (და არა ბუტყაფორების) შექმნაზე, დარაზმოს ერი და ბერი და კატეგორიულად მოსთხოვოს რუსეთს სამხედრო ბაზების (მათ შორის სამშვიდობო ჯარების) გაყვანა ქვეყნის ტერიტორიიდან. რა თქმა უნდა, ხელისუფლებამ სხვა პრობლემების მოგვარებაზეც უნდა იზრუნოს

გაგრძელება მე-4 გვ.

გულაბარ კლარჯი

ღვთისმშობელი ღვთისმშობლის თავის ნიღბად, საქართველოს, ანუ თუ ასე გახდა, საქართველოს დაჩაბივს ნასაქართველოში

უძველესი ტრადიციის თანახმად, საქართველო ღვთისმშობლის ნიღბადრე ქვეყანაა. ჩვენს წინაპრებს მიაჩნდათ, რომ ღვთისმშობელი და მისი მეოხებით იესო ქრისტე დაიფარავდნენ საქართველოს, ქართველურს ყოველგვარი უმძიმესი განსაცდელისაგან. ეს რწმენა ქართველ კაცს ძალას მატებდა ათასი ჯურის დამპყრობლებთან უთანასწორო ბრძოლაში, უნერგავდა ეროვნული სიამაყის გრძნობას, რომლის გარეშეც ერთი ქართველი ვერ შეძლებდა ათი და ოცი დამპყრობლის მოგერიებას, მის განდევნას ქართული მიწა-წყლიდან. XII საუკუნის პირველი ნახევრის ცნობილი ქართველი მოღვაწე, დავით აღმაშენებლის თანამედროვე, არსენ ბერი მშობლიური ქვეყნის ღვთისმშობლისადმი ნიღბდომილობის თაობაზე იუწყება: „მოხედვა ყო ზეცით წყალობით ყოვლადსახიერმან დედოფალმან და მოიხსენა უფლისა მიერ და ძისა თვისისა ნიღბდომილი იგი მისდა ქუეყანაი და ნათესავის (ერი - გ. კ.) ჩუენი, რამეთუ ნაწილ მისა ჩუენ ვართ, ნათესავნი ქართველთანი, და ნეტარ ვართ ჩუენ და სამ ნეტარ, რამეთუ ნაწილ მისა ვინოდენით. და იგი არს შემდგომად ღმრთისა მხსენელი და განმათავისუფლებელი ჩუენი მწარისა მისგან მონებისა და სრულიადისა ტყუეობისა მთავრისა მის ბნელისა“. არსენი განაგრძობს: „გამოუწინდა ყოვლადწმიდანი იგი ღირსსა წინოს და მრქუა: აჰა ესერა წარგავლინებ შენ ქადაგად... ნაწილსა ჩემსა ქუეყანასა ჩრდილოისასა, ერისა მიმართ ქართველთასა“.

გამოჩენილი ქართველი სწავლული, მოღვაწე, გიორგი მთაწმინდელი ქართველთა დიდი წინაპრის, ექვთიმე მთაწმინდელის შესახებ გადმოგვცემს, რომ მცირეწლოვანი ექვთიმე მძევლად მოხვედრილა ბიზანტიის სამეფო კარზე. მამამისს, ათო-

ნის ივერთა მონასტრის დამაარსებელს, იოანე მთაწმინდელს გამოუხსნა შვილი ტყვეობიდან, მაგრამ მას იმ დროს ქართული ენა დავიწყებული ჰქონია. ერთხელ ექვთიმე მძიმედ გამხდარა ავად. მამისთვის მოულოდნელად ექვთიმე სიკვდილს გადარჩენილა, განკურნებულა. ამის თაობაზე ექვთიმეს უთქვამს მამისათვის: „წარმომიდგა ვინმე დიდებული დედოფალი და მრქუა ქართულითა ენითა: „რაი არს, რაი გელმის, ეფთვიმე?“ ხოლო მე ვარქუ, ვითარმედ: „მოგკუდები, დედოფალი“. და ვითარცა ესე ვთქუ, მომეხსლა და მიპყრა ხელსა და მრქუა: „არარაი არს ვნებაი შენ თანა, აღდეგ, ნუ გეშინინ და ქართულად ხსნილად უბნობდი“. და აჰა ესერა, ვითარცა მხედავ, ყოვლადვე არლარაი მელმის“. ექვთიმეს ბიოგრაფი, გიორგი მთაწმინდელი დასძენს: „იტყოდა ნეტარი იოვანე, ვითარმედ: „მუნ ჟამადმდე ძნიად უბნობნ ქართულად და ფრად მწუხარე ვიყავ ამის პრისათვის, ხოლო მიერთვან დაუყენებლად, ვითარცა წყაროი აღმოდინ უწმიდეს ყოველთა ქართველთასა. ხოლო მე, რაი ვიხილე ესე, დავვარდი წინაშე წმიდისა ღმრთისმშობლისა და მაღალი შევწირე სასიისა მის ჩუენისა და ვჰმადლობდი და ვადიდებდი ღმერთსა, ამენ“. მაშასადამე, ექვთიმე მთაწმინდელმა განვითარების ახალ საფეხურზე რომ აიყვანა ქართული მწერლობა, „დაატკო ენაი ჩუენი“, ეს ღვთისმშობლის შეწვევით მოხდა. ასე სწამდა ქართველთა მეორე მნათობს, გიორგი მთაწმინდელს და, საერთოდ, ქართველ ერს. მსგავსი მაგალითების მოტანა მრავლად შეიძლება.

დღეს ვინ, რა სწამს ქართველ ხალხს? ვისი სჯერა? ქართველთა უმრავლესობას, სამწუხაროდ, არავინ

გაგრძელება მე-5 გვ.

სა ხალხიდან

„მუხალი კანონი“ ენერგეტიკაში, ანუ „გულაბარია არ გინდოდეს, ფული გინდოდეს...“

მართალია, „მშრალი კანონის“ დანესება სპირტიან სასმელებზე დროებით მოვლენა იყო, მაგრამ ენერგეტიკაში ეს მოვლენა დღესაც აღინიშნება, ანუ აწარმოო, გაყიდო, სახელმწიფო ბიუჯეტში თითქმის არაფერი შეიტანო, სამაგიეროდ ამით დიდი წვლილი შეიტანო „პერესტროიკის“ დაჩქარებაში.

რა ხდება ენერგეტიკაში უბრალო თვალის გადავლენით?

1. **განაწილება.** ელექტრო სადგურები ცალკეული პროვინციების ხელშია, თუმცა ამას ხმამაღლა არ გაიძახიან, რადგან სარემონტო თანხებს თავიანთი ჯიბიდან სომ არ გაიღებენ.

მცირე სიმძლავრის ჰესები გამოუმუშავებული ელექტრო ენერჯის საფასურს ვერ იღებენ, რადგან მასზე კონტროლს სხვა აწარმოებს. ამიტომ, უმეტეს შემთხვევაში, წყალს ღვრის, დენს კი არ გამოიმუშავებს, ნაკლები ბეგარა რომ გადაიხადოს. თუმცა ნაგებულნი მაინც არ არიან, იმდენად იაფად შეიძინეს სადგურები, რომ ჯართად აქციონ და გაყიდონ, მაინც მოგებულები რჩებიან.

ყველაზე ახალი და მძლავრი აგრეგატები საქართველოში მე-9, მე-10 ბლოკებია. ეს იგივეა, ჯანმრთელ ორგანიზმს ოპერაცია გაუკეთდეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ავადმყოფის სახელი დაერქვას, ანუ „სამკურნალო“ თანხის ასათვისებლად.

2. **ელექტროენერჯის ტრანსპორტირება და განაწილება.**

ამ საქმის მესვეურები გაცილებით უკეთეს პირობებში არიან მომხმარებელთან პირდაპირ კავშირის გამო. ქვესადგურის პერსონალს შეუძლია შემოსული ენერჯის მესამედი გაყ-

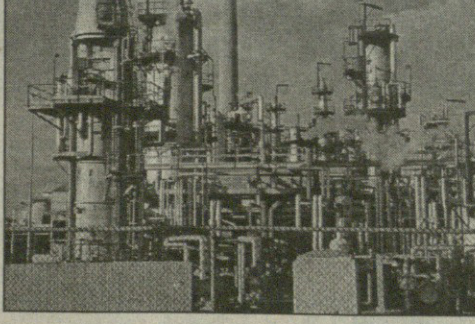
იდოს ან გააჩუქოს. არ არსებობს ერთი ქვესადგურიც კი, სადაც ხდებოდეს ელექტროენერჯის სრული აღრიცხვა. ბალანსირება, შესვლა, გასვლა და საკუთარი მოხმარების ხარჯის განსაზღვრა, ანუ მოქმედებაშია მ. ჯავახიშვილის „ჯაყოს“ მეთოდი: „ბუღალტერია არ გინდოდეს, ფული გინდოდეს“.

თუმცა არსებობს საკონტროლო მრიცხველები, უფრო სწორად, საკორუფციო ენერჯის აღრიცხვა პირადი ანგარიშსწორებისათვის.

ისეთი კატეგორიის მომხმარებლები, რომლებიც უწყვეტ ელექტროენერჯით სარგებლობენ, თვეში თითო ფიდერზე 1000 ლარს აძლევენ ქვესადგურის მეპატრონეს მრიცხველის დამუშრუჭებაში. უწყვეტი ენერჯის მეპატრონეები კი თვიანთი სატრანსფორმატორო ჯიხურებიდან ყიდნიან მას ე. წ. კომერციულ ფასებში. ტარიფი ასეთია: განევრანება 50-400 ლარი, ადგილმდე ბარეობის მიხედვით. ყველაზე ძვირს კავშირგაბმულობის ობიექტები იხდიან. განევრანება წელიწადში 3-ჯერ ხდება, ბრძანება რომ არ შესრულდეს „ლევო“ აბონენტების ქსელიდან ჩამოსნაზე.

ყოველთვიური გადასახადი, რომელსაც მრიცხველის გვერდის ავლით იხდის აბონენტი, 30 ლარია. მათი რიცხვი 70000 მდგა ერესპუბლიკაში. ამოღებული თანხა ბეგარას არ ექვემდებარება. არის მოსახლეობის ნაწილი, რომელიც გრაფიკით ღებულობს დენს და დისკრიმინაციას განიცდის „თელასის“ დისკრეტივისაგან. ქვესადგურის

გაგრძელება მე-6 გვ.

მოკლე კომენტარი პრეზიდენტის 31 აპრილის მოკლე რადიოინტერვიუსა

პრეზიდენტი ძალიან ცდება

პრეზიდენტის რადიოინტერვიუს, ისევე როგორც მისი პოლიტიკის გამოუსწორებელი თვისებაა აზროვნების შემდეგი სქემა: რეფორმებს ერთგულად ვატარებთ, ამიტომ გვაქვებენ, განსაკუთრებით — პრეზიდენტს აქებენ. მაშასადამე, საქმე კარგად არის და ჩვენი კატასტროფული მდგომარეობა გამოსწორების გზაზე დგას. ამ ძირშივე მანკიერ სქემას ამჯერად ერთი კონკრეტული დეტალიც დაერთო. იმ სასწაულში, რომელმაც ჩვენი ქვეყანა უნდა იხსნას, თურმე, რუსეთის აკადემიის წევრის საგდევის ხელიც ურევია. კერძოდ, მან უნდა შექმნას ევრაზიის დერეფნის რეალიზაციისთვის აუცილებელი კოსმოსური ტექნოლოგიური კავშირების სისტემა. როგორც ჩანს, მის გარდა მსოფლიოში ამ სისტემის შემქმნელი ვერ მოიხსნა. დგება კითხვა: საგდევნი რუსეთის მოქალაქეა. რუსეთის პოლიტიკა საქართველოს მიმართ დღეს და განჭვრეტად მომავალში მხოლოდ აგრესიისა და შენობიერი გენოციდის პოლიტიკაა. მაშ მოსალოდნელია, რომ აკადემიკოსმა საგდევმა თავისი ქვეყნის ინტერესებს ზურგი აქციოს და თავის მიერ შექმნილი სისტემის შესახებ რუსეთის სამსახურებს ერთი ბიტი ინფორმაცია მაინც დაუმალოს?

ამ ინტერვიუში პრეზიდენტი პირველად მიმართავს ჯადოსნურ ილეთს, რომელიც ქვეყნის განხილვას უკანასკნელ იარაღად აქვს ხოლმე ყველა გაკოტრებულ ხელისუფლებას, როდესაც გამწარებულ მოქალაქეთა დაშორებულ მინება სურს. ეს ილეთი, თავისი კლასიკური სახით,

მდგომარეობს ყოველივეს გადაბრალეობაში აღმასრულებელი მოხელეებისათვის. მაგრამ ანტიქართული მონური სულისკვეთებით გაყვნილი ქართველ პოსტკომუნისტურ წრეებში მას „ჩვენი“, ე. ი. ქართველების არასრულფასოვნების მომიზეზების სახე აქვს მიღებული. თურმე ხელფასები და პენსიები იმიტომ ვერ იცემა, რომ „საქართველოში ძალიან დაბალია საგადამხდელო კულტურა — ელექტროენერჯის გადასახადით დანეყებული და საშემოსავლო და მოგებიდან გადასახადებით დამთავრებული“.

როგორც იტყვიან, „რატომ ღმერთი არ გაიცინებო!“ რა დონეზეა, ნეტავ, დღეს პლატინის ათეული კილოგრამობით მომპარავი ვიცე-პრეზიდენტის დაჭერის კულტურა? ორმილიარდნახევარი დოლარის საგარეო სესხის ჩამგზავი მმართველი ხროვის გაპანდურების კულტურა? ას ორი მილიარდი ჯერ ძალაში მყოფი რუსული მანეთის ჩაჯიბვის მოსურნე ახალგაზრდების ხელისუფლებაში არდასაქმების კულტურა? ამ ხროვისაგან უცხოეთის ბანკებში გადახალული ოცი მილიარდი დოლარის ამობრტყვის კულტურა? ძალიან სტრუქტურებში რუსეთის აგენტების არდანიშნის კულტურა? ბანდებზე ხელისუფლების არდამყარების კულტურა? სახელმწიფო დამნაშავეებისა და საქართველოს მტრებისადმი მონურად არდათმობის კულტურა? ეროვნული ინტერესისა და ეროვნული ღირსების დაცვის კულტურა? ყველა ეს „კულტურე-

ბი“ ხომ თვით პრეზიდენტის ხელშია და ყველა ნოლზეა! მაშ რა პირით მოვიტხოვთ მოქალაქისაგან, რომელსაც შემოსავალი 20-30 ლარი აქვს, ენერგოსისტემაში მოკალათებული მაფისათვის თაღლითურად მიპრეზერვებულ ელექტროენერჯიაში თავისი შემოსავლის 20-50 პროცენტის გადახდის კულტურას?

პრეზიდენტი არგადამხდელ მენარმეებს ემუქრება, დაგსჯითო. ვისი ხელით? მექრთამეებისა და თაღლითების ხელით? პრეზიდენტმა რომ ისტორია უკეთ იცოდეს, მას ისიც ეცოდინება, რომ რეპრესია ამგვარ შემთხვევაში აუცილებელია, მაგრამ საკმარისი არ არის. საქმის გასწორებას ხელისუფლებაში სხვა ადამიანების — ადამიანთა სხვა ტიპის — მოსვლა სჭირდება.

პრეზიდენტი გამოსავალს ხედავს ფინანსთა მინისტრის მ. ჭკუასელის ვაშინგტონს გაგზავნაში კონსულტაციის მისაღებად. აქ ისევე კითხვას ვაწყდებით. ის ხელისუფლება ხელისუფლებაა, რომელიც ჭკუას მხოლოდ ვაშინგტონში, რომში, მექსიკაში ან ანტიარქტიკაში სწავლობს? და არის მ. ჭკუასელი ის კონტინენტი, რომელიც ამ ჭკუას იმპორტირებისთვის გამოდგება?

პრეზიდენტი მართალია
პრეზიდენტი სავესებით მართალია. როცა ახსენებს საქართველოს ხელისუფლების სწორ გადანიშნულებას ამ რამდენიმე წლის წინ, „რუბლის“ ზონას არ დაჰკავშირებოდა, და ამბობს, რომ საქართველოს ვალუტაზე არ აისახება რუსეთში მიმდინარე საბირჟო პროცესები. დიას, არ აისახება, თუ ხელისუფლებამ არ მოინდომა, რომ აისახოს.

ამ ტერორისტული აქტების მომწყობნი არიან, ბედი გაუღიმებთ და „შრომა დაუფასდებათ“. საქართველოს წინააღმდეგ ამ მიმართულებით მხოლოდ ერთი მსოფლიო ძალა მუშაობს და იმ მსოფლიო ძალას საქართველოში სამხედრო ბაზები აქვს. ვიმეორებ: სამხედრო ბაზები აქვს, რომლის „სახურავის“ ქვეშ ათიათასობით შეიარაღებული, ორგანიზებული და დაფინანსებული აგენტი იმალდება (თითქმის ყველა — საქართველოს მოქალაქე).

პრეზიდენტი უმაღლეს მოქალაქეს (და ამით ატყუებს მოქალაქეს), რომ საქართველოში მომუშავე უცხო აგენტურას, დანარჩენი მსოფლიოსაგან განსხვავებით, შეუძლია აფეთქებები ყოველდღე მოაწყოს და ეს მდგომარეობა გაგრძელდეს მანამდე, სანამ საქართველოში რუსეთის ბაზები არსებობს. პრეზიდენტს რუსეთის ბრძანების შესრულება უფრო უღირს, ვიდრე საქართველოს მოქალაქეთა დაცვა ამ აფეთქებათაგან. და სწორედ ამიტომ, სხვა ფაქტორებთან ერთად, რომ ძალიან ბევრი მის საქართველოს ერთგულ პრეზიდენტად არ ვრაცხთ.

შემატებული
დაღე, ყოველი კვირა, ეროვნული საქმისათვის ფუჭად გატარებული, გვახლოებს იმ კატასტროფას, რომელსაც, ღმერთმა ნუქნას, მაგრამ მსოფლიოს რუქიდან საქართველოს სახელმწიფოებრიობის გაქრობა რომ ჰქვია. სიტყვა თქვენზეა, ქვეშარტ ქართველებზე!

სერგო ჯანაშია

მოჭრის ხელისუფლება იმ ტოტს, როგორც დას თავადვეა შემოსუკაბული?...

მესამე გვერდიდან

(კორუფციის აღაგმვაზე, ეკონომიკის წელში გამართვაზე და ა. შ.), მაგრამ არ შევცდებ-

ით, თუ ვიტყვით, რომ უმთავრესი და სასწრაფოდ გადასანყვეტი ამოცანები სწორედ იმ სამ მუხლში ჩამოვყალიბეთ, რომელსაც მკითხველი ზე-

მთ გაეცნო. სხვა საკითხია, გადადგამს თუ არა ხელისუფლება ამ ნაბიჯებს. თუ ქვეყნის ამჟამინდელ მმართველთა ქვეყნის საბავეში მოსვლის გზებსა და საშუალებებს ლოგიკურად მოვიზარებთ და მათს დამოკიდებულებას ჩვენს ჩრდილოელ მეზობელთან, უნდა ვივარუდოთ, რომ ხელისუფალნი შეცდებიან არ გადადგან ის ნაბიჯები, რაზეც ზემოთ გვქონდა საუბარი, რადგან ის ამ შემთხვევაში იმ ტოტს მოჭრის, რომელზეც თავადვეა შემოსუკაბული. ეს ტოტი კი, მოგეხსენებათ, რუსულ ძალაზეა დაყრდნობილი.

მაშ, რა გამოსავალი რჩებაო, იკითხავს მკითხველი. გამოსავალი ჩემი, როგორც მოქალაქის რწმენით, ისევე ჩვენ-

შია, ანუ იმ ადამიანებშია, ვისთვისაც ქვეყნის ბედი სულერთი არ არის და სწორედ ამ ადამიანებმა, ანუ საქართველოს მკვიდრი მოსახლეობის დიდმა ნაწილმა (აბსოლუტურმა უმრავლესობამ თუ არა) ხმა აიმალოს ყოველივე იმაზე, რაც ქვეყანაში ხდება და აიძულოს ხელისუფლება ისე იმოქმედოს, როგორც ეს ქვეყნის ინტერესებშია. თუ ხელისუფლება ხალხის ნებას არ დაყვება, იგი უნდა შეიცვალოს, მაგრამ არა ძალისმიერი გზით, არამედ კანონიერი მეთოდებით და ქვეყნის სათავეში უნდა მოვიდეს ის ძალა, რომელიც გადაარჩენს ქვეყანას.

ყველაფერი ამის გაკეთება კი შეუძლებელია ქვეშარტად ეროვნული, სამშობლოს ბედითა და უბედობით შეწყ-

ებულ ადამიანთა ერთმანეთის გვერდით დადგომის, მათი გაერთიანების გარეშე. არადა, დრო ნამდვილად არ ითმენს, ყოველი

დაღე, ყოველი კვირა, ეროვნული საქმისათვის ფუჭად გატარებული, გვახლოებს იმ კატასტროფას, რომელსაც, ღმერთმა ნუქნას, მაგრამ მსოფლიოს რუქიდან საქართველოს სახელმწიფოებრიობის გაქრობა რომ ჰქვია. სიტყვა თქვენზეა, ქვეშარტ ქართველებზე!

სერგო ჯანაშია

სააკაპვილი

1. სააკაპვილი ხეთისო
2. სააკაპვილი ტარილი
3. სააკაპვილი ავთანდილი
4. სააკაპვილი ტარილი
5. სააკაპვილი რევაზი
6. სააკაპვილი ივანი
7. სააკაპვილი ნიკოლოზი
8. სააკაპვილი ნოდარი
9. სააკაპვილი ზვიადი
10. სააკაპვილი ივანი
11. სააკაპვილი ილია
12. სააკაპვილი ნატალია
13. სააკაპვილი ვალერიან
14. სააკაპვილი გიორგი
15. სააკაპვილი ვიკტორია
16. სააკაპვილი ზინაიდა
17. სააკაპვილი გიორგი
18. სააკაპვილი ანაბა
19. სააკაპვილი ზვიადი
20. სააკაპვილი სიმონ
21. სააკაპვილი ილია
22. სააკაპვილი გურამი
23. სააკაპვილი იოსებ
24. სააკაპვილი თამარი
25. სააკაპვილი ვიკტორია

კაი ყმის ბასახსენებლად

პირველი სექტემბერი სოფელ გამარჯვების (დედოფლის წყაროს რაიონი) საშუალო სკოლაში ფრად საზეიმო ვითარებაში დაიწყო. ეს გამონეუული გახლდათ იმით, რომ სკოლას მიენიჭა ამ სოფლის მკვიდრის, ამავე სკოლაში აღზრდილის, მიმდინარე წლის თებერვალში უდროოდ აღსრულებული, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორის **ავთანდილ პოპიაშვილის** სახელი.

სიტყვებით გამოვიდნენ სკოლის პედაგოგები და თბილისიდან ჩასული ავთანდილ პოპიაშვილის მეგობრები — ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნოდარ ნათაძე, ფილოსოფიის

მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გერონტი შუშანაშვილი, პროფესორები მიხეილ მახარაძე, ნაპოლეონ კვარაცხელია, გურამ ყორანაშვილი და ინჟინერი იგორ პატარაძე. მათ გაიხსენეს განსვენებულის ღვაწლი და პატივი მიაცხადეს მის ხსოვნას. კერძოდ აღინიშნა, რომ ავთანდილ პოპიაშვილი არ მიეკუთვნებოდა იმ ფილოსოფოსთა კატეგორიას, რომელიც ოდენ ფილოსოფიური საკითხების გაცნობიერებით იფარგლებიან და არ არიან ჩაბმულნი საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში. ასეთთაგან განსხვავებით განსვენებული იმთავითვე აქტიურად ჩაება ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში, იყო პარლამენტის წევრი. რასაკვირველია, მრავალთაგან განსხვავებით ავთანდილ პოპიაშვილისათვის საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ჩართვას არავითარი სიმდიდრე არ მოუტანია. თავის კუთვნილ „მძიმე ჯვარს“ იგი ეზიდებოდა უანგაროდ, საყვარელი ქვეყნის სასიკეთოდ.

ვისურვებდით, რომ ავთანდილ პოპიაშვილისთანა და კიდევ უფრო აღმატებული მამულიშვილები მრავალი გამოეზარდოს სოფელ გამარჯვების სკოლას, რომელიც ამიერიდან განსვენებულის სახელს ატარებს. აღვნიშნავთ იმასაც, რომ მსგავსი აქციით (სკოლისათვის უდროოდ გარდაცვლილი ავთანდილ პოპიაშვილის სახელის მიკუთვნებით) გამოჩნდა, რომ ქართველობაში არ ჩამკვდარა მადლიერების გრძობა, რაც ჩვენი ერის მომავალი სულიერი აღორძინების ერთ-ერთ საწინდარად გვესახება.

გიორგი გვარამაძე

სანამ არ არის გვიან!

მაშინ, როცა რუსთაველის თეატრი თავზე გვეგრევა და ალბათ ოპერის თეატრიც მის ბედს გაიზიარებს, გამალებული სიჩქარით რუსთაველის ძეგლის გვერდით ჩვენი „სანაქებო ბიზნესმენები“, ახალ ქართველებად სიამაყით რომ მოიხსენებიან, რესტორანს აშენებენ.

ერზე ამაზე მეტი თავს ლაფის დასხმა არსებობს?

სად არის ჩვენი რუსთაველის საზოგადოება, თანაც ორი, ასე გულმოდგინედ რომ ეცილებიან თავმჯდომარის სკამს ერთმანეთს, სად არის ჩვენი საზოგადოება, სულის შემძვრელი სახელი „მამული“ რომ დაურქმევია; რატომ არ იმალდებიან ხმას „ილია მართლის საზოგადოება“, რას ფიქრობს ჩვენი სტუდენტი ახალგაზრდობა, რომელმაც თავის დროზე ღირსეულად დაიცვა ქართული ენა? ვინ აძლევს უფლებას მავანთ და მავანთ ყოველგვარი წმინდა და სათუთად მოსაველი ადგილი შებღალონ და უცხოელთა საკუთრებად და საღრეო ადგილად აქციონ?

ნუთუ ვერც ერთი პარლამენტარი ვერ ხედავს ამას? ნუთუ ჩვენი პრეზიდენტი, რომელიც ასე ამაყად ყოველდღიურად ექსკორტირება გადის ამ ადგილს, ერთხელ არ დაინტერესდა რუსთაველის ძეგლის გვერდით რა შენდება? თუ რუსთაველის ქუჩის უცხოენოვანი რეკლამებითა და წარწერე-

ბით აჭრელებამ თავი უცხოეთში წარმოადგინა და ამ „წვრილმანს“ ვეღარ ამჩნევს? რატომ ან ვისი ნებით კარგავს ყველაფერი ქართული თავის სახეს?

ნუთუ, რაც ქართულია, ყველაფერი შეიძლება ფულად ვაქციოთ ბიუჯეტის შეესების საბაბით, — იმ ბიუჯეტის, რომლის ვერც თავი გავიგეთ და ვერც ბოლო. ვერც ვგეგმავთ და ვერც ვასრულებთ და წლის განმავლობაში უზარმაზარი თანხა ისე „გვეკარგება“, ვეღარც კი ვადგენთ, სად, ვის მიერ არის შექმნილი. ვალი კი იმდენი ავიღეთ, რომ ჩვენი შთამომავლობა ვალში გავეყიდეთ, მაშინ, როცა ჭკვიანი, სამშობლოზე მზრუნველი მთაწობა ამ ვალით საქართველოს აღორძინებდა.

რუსთაველის ძეგლი და რუსთაველის გამზირი ისე უნდა შემოვინახოთ ჩვენს შთამომავლობას, რომ მასზე გავლით არა მარტო ქართველი, არამედ ნები-სმიერი ადამიანი წარმოიდგენდეს საქართველოს წარსულს, ტკბებოდეს ანწყობი და აღინთვოდეს საქართველოს მომავლისათვის საგმირო და კეთილი საქმეების კეთებისათვის.

გთხოვთ! ვისაც ხელენივება, — ყველას, სანამ გვიან არ არის, შეჩერდეს უდარდელთა და ქარაფშუტათა საღიზნოდ და სათარეშოდ მიმართული მშენებლობა და მის ნაცვლად აშენდეს „რუსთაველოლოგიის“ კვლევის ცენტრი.

რიტაი მოქალაქე ელინა.

„ნაღვა ვხნათ და ნაღვა ვფარცხოთ“

- ზღაპარიტო გვახსოვს ყველას
- საქართველო ზღვიდან ზღვაშია.
- ისიც გვახსოვს. ქართველები
- ერთმანეთის სისხლს რომ სვათდნენ.
- ჯიბრით. შურით. ქადაგდლობით
- ერთობის გულში ღვაწლს სვათდნენ და ქართული საბავარით
- საქართველოს აპარცხებდნენ.
- გახვანებოთ. ქართველებო!
- «ნაღვა ვხნათ და ნაღვა ვფარცხოთ».
- თუ საოპრად სისხლი გიღუდთ.
- ჩვენი მტრები დავაპარცხოთ!

ნიკოლოზ იოსებიძე

გულაბერ ქლარჯი

ღვთისმშობელი დასთინის თავის წილხვერს საქართველოს, ანუ თუ ასე გაგვიჩვენა, საქართველოს დაიქვავა ნასაქართველოში

მესამე გვერდიდან

სი და არაფრისა არ სჯერა. ქართველი ხალხი ამ სავალალო მდგომარეობამდე უმთავრესად XX საუკუნეში მიიყვანეს და მიჰყავს დღევანდელ ხელისუფლებას. XX საუკუნე უბედურად დაიწყო, ცუდად დაებედა ქართველ ერს. ამ საუკუნის დასაწყისში ქართველ ერს მოუკლეს მამა, ილია ჭავჭავაძე. მკვლელებს ერების არსებობის დრო წარსულის მავნე გადმონაშთად მიაჩნდათ, რადგან ამას უქადაგებდა მათ თავიანთი ახალი რელიგია, მარქსიზმი. ამდენად, ილიას მკვლელებს ქართველობის, როგორც ერის, მოკვლაც უნდოდათ. რუსეთის ბატონობისაგან განთავისუფლებული საქართველოს სათავეში 1918 წელს, ჩვენდა საუბედურად, სწორედ ილიას მკვლელები და მათი ბიძაშვილები მოექცნენ. აბა, რა ხეირს დააყრიდნენ ისინი საქართველოს! ჩვენი ქვეყნის მენშევიკური ხელისუფლების ტვინნაღრძობობამ გაუადვილა რუსეთის განთავისუფლებული საქართველოს მეორედ დაპყრობა 1921 წლის დასაწყისში. კიდევ უფრო სავალალო ის არის, რომ დღესაც საქართველოს სათავეში მარქსისტულ-ლენინური, კომუნისტური ხელისუფლებაა მოქცეული. ამიტომაც დღევანდელ საქართველოში ცუდ ტონად ითვლება კარგი ქართველის, პატრიოტი ქართველის, ეროვნული სულით გაფლენილი ქართველის ხსენებაც კი. აქედან წარმოდგება, უმთავრესად, ის უბედურება, რაც დღეს საქართველოს თავსაა დატეხილი. ქართველი ხალხი ვერ გაუძლებს გველებივით შემოხვეულ უამრავ მტერს, თუ ის წინაპართა ტრადიციებს, სამშობლოსათვის მის თავდადებას დაივიწყებს, დაივიწყებს იმას, რომ ქართული მიწა-წყლის უმთავრეს შემადგენელ ნაწილს ჩვენი წინაპრების სისხლი და ძვლები წარმოადგენს. მართალია, დღევანდელ ქართველთა სასონარკვეთილების ძირითადი მიზეზი ეკონომიკური სიღატაკეა, მაგრამ აქედან თავის დასაღწევადაც ხომ იმ ჩვენი წინაპრების შემართებაა საჭირო, რომელთაც ცალ ხელში გუთანი ეჭირათ, ხოლო მეორეში — ხმალი.

ქართველთა დიდი ნაწილი დღეს ფიქრობს და საჯაროდაც ქადაგებს, რომ ქართველი ხალხის ისტორია დამთავრდა, ჩვენ აღარაფერი გვეშეუძლება, გადასაშენებლად, დასაღწეად ვართ განწირული. ისინი ქადაგებენ იმასაც, რომ ქართველებზე საზიზღარი ხალხი არ არსებობს. ქართველი, ფულს თუ მისცემ, ცოლ-შვილსაც გაყიდისო. ამ ხელჩაქეულთა, ნიჰილისტთა შემყურე ქართველი ახალგაზრდები, ბავშვები კარგს რას ისწავლიან! ეს კი იმას ღმნავს, რომ ქართველი ერის დიდი ნაწილი, ნებით თუ უნებურად, დღეს თვითმკვლელობაზე მიდის. საქართველოს ახლანდელი არაეროვნული ხელისუფლება კი ამ თვითმკვლელობას ხელს უწყობს, განაპირობებს. იმ უბედურებების შემდეგ, რაც ქართველებმა ერმა საუკუნეების განმავლობაში, კერძოდ, XX ს-ში გადაიტანა, ჩვენი ხალხი დაბნეულია, ხშირად შავს და თეთრს ერთმანეთისგან ვერ არჩევს. ამ დროს მას ჭირდება ეროვნული მოღვაწეების მზრუნველი ხელი, მაგრამ ამაჟამინდელ ხელისუფლებას არც თვითონ აქვს ეროვნული სული და სხვათა ამგვარ სულისკვეთებასაც კლავს. ჩვენ წინაპრებსაც რომ ასე ჩაექნათ ხელი, როგორც დღევანდელი ქართველების დიდ ნაწილს დამართნა, მაშინ ქართველი ერი დიდი

ხნის გადაშენებული იქნებოდა. მაგრამ შემოსეულ მტრებს იგერიებდნენ, ქართულ მიწა-წყალზე დამკვიდრებულ მომხდურს ან ულტრადენს ან საქართველოს საზღვრებს გარეთ მიერეკებოდნენ, საუკუნეთა მანძილზე არ წყვეტდნენ ბრძოლას რომელიმე დაკარგული მხარის, ქალაქის, მაგ., თბილისის დასაბრუნებლად, ხოლო დანგრეულ სახლ-კარს, ეკლესია-მონასტრებს, დანგრეულ საქართველოს თავიდან აშენებდნენ, ვინ იცის, მერამდენედ. ეს იყო იმის მიზეზიც, რომ ქართველი კაცი უცხოეთში ვერ ძლებდა, დიდი ხნის ტყვეობის შემდეგაც თუ მოახერხებდა, სამშობლოში ბრუნდებოდა, თუმცა უცხოეთში შეიძლებოდა უკეთ აეწყო ცხოვრება. ამაჟამად კი ქართველთა დიდი ნაწილი უარს არ ამბობს უცხო ქვეყნებში დამკვიდრებაზე, გადაჯიშებაზე, ოღონდ იქ თბილად მოეწყონ.

საქართველოში არასდროს ჩამქალა, ჩამკვდარა ბრძოლის უინი, ლტოლვა თავისუფლებისკენ. ამაჟამინდელი ხელისუფლება კი ახერხებს ქართველ ხალხში ამ უინის, თავისუფლებისკენ ლტოლვის, ქართული მიწა-წყლის დაცვისაკენ ბუნებრივი მისწრაფების ჩაკვლას. როგორც ჩანს, საქართველოს დღევანდელ ხელისუფლებას ხალხის ამოქმედების, გამოფხიზლებისა ეშინია და ცდილობს ის სიბნელეში ამყოფოს. ამასთანავე, თუ ხალხს არ ექნება მომავლის იმედი, ხელს ჩაიქნევს, არაერთხელ ხელისუფლება ამით არსებობას გაიხანგრძლივებს. ილია ჭავჭავაძე წერდა: „უზარმაზარი თხრილია ჩვენ, ქართველების, წინ და აინუნშიაც არ მოგვდის. ამ თხრილის პირას ვდგევართ და საკმაო ხელი გვკრან-და შიგ დადავიჩნებით დედა-ბუდიანად... ვდგევართ და უღონოდ ვბუთით: „მე ვარ და ჩემი ნაბადიო“ და ამ ბუთილიდამ არა გამოდის-რა“. დღეისათვის, XX-XXI სს-ის მიჯნაზე ეს თხრილი უფსკურულად გვექცა, ხოლო ბუთილი და „მე ვარ და ჩემი ნაბადიო“ საქართველოს ახლანდელი ხელისუფლების და მათი ტაშისდამკრელების მიმართ არის ნაწინასწარმეტყველვეი. სანამ ჯერ კიდევ შეიძლება საქართველოს გადარჩენაზე ფიქრი, ქართველმა ხალხმა თავის თავში, ერის წიაღში უნდა იპოვოს ძალა და მშობლიური ქვეყნის სიცოცხლეზე ფიქრს მთელი თავისი უნარი უნდა გადააგოს, სულის შექვრამდე უნდა დაფიქრდეს იმაზე, თუ ვის უტოვებს მამა-პაპის ანდერძით გამოცემულ მრავალტანჯულ ქართულ მიწა-წყალს, ვის ხელში აგდებს საკუთარი შვილებისა და შვილიშვილების ბედს. ილია ჭავჭავაძისვე სიტყვით, იმ ქვეყანაში, სადაც ძალი პატრონს ვერა ცნობს, „ტყეში მგელთან და აფთართან ცხოვრება უკეთესი და უფრო მოსვენებული იქნება, ვიდრე კაცთა შორის“. სამწუხაროდ, დღევანდელი ქართული საზოგადოებრიობაც აქეთვე მიექანება. მის გასაჯანსაღებლად კი აუცილებელია, საქართველოს რაც შეიძლება მალე ეყოლოს ეროვნული ხელისუფლება.

ვფიქრობ, ქართველთა დიდ ნაწილს ვერ კიდევ ახსოვს საქართველოს ისტორიის ფაქტები, ეპიზოდები. ეხსოვება ისიც, რომ ქართველთა გმირი მეფე, სიმონ I XVI ს-ის მეორე ნახევარში მტერმა ტყვედ ჩაიგდო ხელთ მოღალატე ყორღანაშვილის მეშვეობით. მოგესხენებათ, საქართველო მტერმრავალი ქვეყანა იყო, მრავალი იმპერია თუ სხვა-

გაგრძელება მე-7 გვ.

საქართველოსთვის მთავარი პრობლემა ხელისუფალის ანტიეროვნული კურსი და კოლიტიკა...

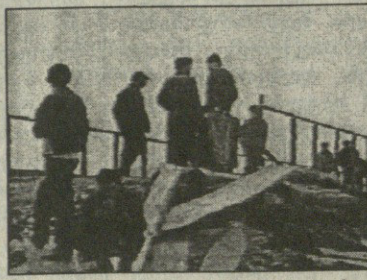
მეორე გვერდიდან

ახალქალაქის სომეხთაგან ავტონომიის მოთხოვნა იყო ლოგიკური შედეგი ჩვენი ჯარის იქიდან გამოქვეყნებაზე ხელისუფალთა არაადეკვატური, არასწორი, გაუაზრებელი რეაგირებისა. სომეხებმა დაინახეს რა, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ უკან დაიხია, რითაც კიდევ ერთჯერ დაადასტურა თავისი უსუსურობა და უმწეობა (ასე მოუვა ყველა ხელისუფლებას, რომელიც შექმნის მხოლოდ მილიციას — საკუთარი ხალხის დასაბრუნებლად, და არ შექმნის ჯარს — გარეშე მტრებთან საბრძოლველად), გადანყვიტეს, რომ „დადგა მათი დრო“ და ამოქმედდნენ. დარწმუნებული ბრძანდებოდით „დიდი პოლიტიკოსის“ ხელში ეს საქმე ქართველთა საზიანოდ და სომეხთა სასარგებლოდ გადაწყდება. შემდეგ კი ეს მოვლენაც გასაღდება, როგორც „ქართველთა სულგრძელობა“, მის ხელისუფალთა მორიგი „ბრძნული გადაწყვეტილება“ (!).

სომეხები სარგებლობენ (და არა მარტო ისინი) იმიტომ, რომ „ომისთვის დღეს ქართველი ხალხი მზად არ არის: ამის შესახებ კი, ალბათ გასსოვთ, მათ „აცნობა“... ჩვენმა პრეზიდენტმა (!); გალის მოვლენებთან დაკავშირებით მან საჯაროდ, ტელევიზიით განაცხადა: „შევხვდით მე და მინისტრი თევზაძე, ვიმსჯელებთ და დავასკვნით, რომ საქართველო ომისათვის ჯერ მზად არ არის“ (!).

საოცარია პირდაპირ: ოდესმე თუ გაგიკონიოთ, რომ მტრებით გარშემორტყმული, საომარ მდგომარეობაში მყოფი ქვეყნის პრეზიდენტი ასეთ გულგრილობას

იჩენდეს საკუთარი ჯარის მიმართ (მათ ოთხი თვეა ხელფასები არ მიუღიათ!), შემდეგ ტელევიზიით საქვეყნოდ აცხადებს თავისი სამხედრო ძალების მოუმზადებლობისა და სისუსტის შესახებ და თანაც ისეთ სახეს იღებდეს, რომ ის ამ საქმეში „არაფერ შუაშია“ (!). ეს ხომ გაუგონარი ამბავია!

მებრძოლი მხარეები მილიონებს ხარჯავენ, რათა მოწინააღმდეგის საბრძოლო პოტენციალი და საბრძოლო მზადყოფნის დონე დაადგინონ. აქ კი... ნუთუ ჩვენი სახელმწიფოს მეთაურს დაავინყდა, რომ ტელევიზიას მის მიერ თავის დროზე სამაგალითოდ ინტერნაციონალიზებულ პატარა საქართველოს „მოქცავშირის“ გარდასხვებიც უყურებენ?

მე შორს ვარ იმ აზრისაგან, რომ ჩვენმა პრეზიდენტმა გამიზნულად მიანოდა ასეთი ინფორმაცია მტრებს, მაგრამ შეცდომა და ასეთი? თანაც ვისგან! მე ამ კონკრეტულ შემთხვევაში მიჭირს განსვავების დანახვა ჩვენი „დიდი პოლიტიკოსისა“ და ვინმე ბებუთოვის მოქმედებებს შორის! ისლა დაგვრჩენია მადლობა ვუთხრათ არმინას, რომ მისი ბანადები გალის აკლებას დასჯერდნენ და თბილისზე არ წამოვიდნენ დასარგებლად გულმოცემული თუმ-

ცა ისე გათავხედდნენ, ენგური გადმოლახეს, ზუგდიდიდან და წალენჯიხიდან ტყვეები გაიტაცეს, დახვრიტეს და... ჩვენ მხარეს ცხედრებში ფული გადაახდევინეს (!). ცოტა ხნის შემდეგ სამაჩაბლოში გულმოცემულმა ოსებმა (და რუსებმა) დამატებით მძიმე ტექნიკა შეიყვანეს; აფხაზეთში კი აფხაზებმა (და იქაც რუსებმა!) მდინარე ენგურის გასწვრივ მავთულხლართებიანი საზღვრის დაფიქსირება წამოიწყეს, ხოლო ახლახანს ახალქალაქში სომეხებმა (და იქაც რუსების ხელშეწყობით!) ავტონომია მოითხოვეს!

აქ აშკარად ჩანს ჩვენი „უფროსი ძმის“ ნამდვილი სახე (რა ფასი აქვს მის განცხადებას: საზღვრების ურღვევობის ერთგულების შესახებ, მის ჩვენ საქმეებში ჩაურევლობის შესახებ).

... აი პრეზიდენტის იმ „უნებლიე შეცდომების“ ფასი!

ეს ყველაფერი ლოგიკური შედეგია იმ ლაჩრული, გაუმართლებელი, დამთმობი, ე. წ. „პოლიტიკისა“, რომელსაც ადგას და ატარებს საქართველოს ხელისუფლება მისი გასაბჭოების დღიდან და განსაკუთრებით 70-იანი წლებიდან მოყოლებული დღემდე. საქართველოს რეალური დამლაპროყი დაინყო მაშინ, როცა ამომრჩეველთა 87%-ის ნება მოქალაქეთა მიერ თავზე დურად ფეხქვეშ იქნა გათელილი და კანონიერი გზით არჩეული ეროვნული ხელისუფლება (თუნდაც უფარგისი) თოფებითა და ზარბაზნებით გააძევეს მათზე გაცილებით უფარგისმა კოსმოპოლიტთა ბრბობმა (პირველებს

პატრიოტიზმი მინც ქონდათ: ამათ თავისი კუჭის გარდა არაფერი ახსოვთ).

როგორც ჩანს, გარე თუ შინაურმა მტრებმა ჩათვალეს, რომ სამაჩაბლოსი და აფხაზეთის საკითხები დეფაქტო მომთაგრებულია და ახლა ახალქალაქი წამოსწიეს ნინა პლანზე. აქ ხელისუფალთა პოზიციაზეა დამოკიდებული მოვლენების შემდგომი განვითარების ბედი — თუ მათ აქვს მხდალი, დამთმობი პოზიცია დაიკავენ, ახალქალაქსაც დაეკარგავთ და არაა გამორიცხული აზერბაიჯანელებსაც მადა გაეღვიძოთ და... ავტონომია მოითხოვონ დედაქალაქით რუსთავეში (!). (ნუ გაგიკვირდებათ — ამის მცდელობა უკვე იყო 90-91 წლებში).

ხოლო თუ ხელისუფლება დაიკვეს ნორმალურ, პრინციპულ, ეროვნულ პოზიციას, ახალქალაქს შევიწინარწინებთ, არც აზერბაიჯანელებთან გვექნება და აფხაზეთსამაჩაბლოს საკითხიც დარწმუნებული ვარ, მოგვარდება. ე. ი. მთავარი პრობლემა საქართველოს ხელისუფალთა არასწორი, ანტიეროვნული კურსი და პოლიტიკაა!

ალარას ვამბობ განდგომილ აჭარაზე, რაც სულაც არაა ასლან აბაშიძის მიზეზით! დარწმუნებული ვარ მათ სხვა გზა არა აქვთ, უნდათ დედასაქართველოსთან, მაგრამ — არა ასეთ საქართველოსთან, რომლისგან მხოლოდ თბილისი და დარჩა და ტერიტორიის თითქმის 1-3 საზღვრებს გარეთაა მოქცეული (!).

რა ხდება? რისთვის ვითმენთ ამდენ დამცირებას, შეურაცხყოფას? ნუთუ რაღაც „მიღგაყვანილობისთვის“? ე. წ. „ტრუბისთვის, როგორც ჩვენი ხელისუფლება გვარწმუნებს? რა იმდენ შემოსავალს მოგვიტანს ის „ტრუბა“, რომ მას... ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობასაც კი ვწირავთ (!).

ვთქვათ ავიტანეთ ყოველგვარი დამცირება (ისე სტაბილიზაცია არ გვექნება — გვარწმუნებს ხელისუფლებას), შემოვიდა ინვესტიციები, გაიყვანეთ „ტრუბა“ (ეს 50X50 — ჯერ კიდევ) უეჭველია, ამ დროს ჩვენი უმწეობა და საქართველო დანაწევრებულ-დაგლეჯილი იქნება მიკრო-სახელმწიფოება!

უნდა ვიფიქროთ, რომ ჩვენი დღევანდელი ხელისუფლება ამის შემდეგ დაიწყებს მოქმედებას „ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად, ხოლო „ტრუბის“

„სათრით“ და „მის დასაცავად“ ამერიკა და სხვა ევროპული სახელმწიფოები გვერდში ამოვიდნენ ბიან (!). ამისი იმედი ვართ?

გაგრძელება მე-8 გვ.

საქართველოს რუსთაველის საზოგადოების გამგეობის თავრეს, ბ-ნ ბპ. ბაძრბაძეს საქართველოს ძეგლთა დაცვის საზოგადოების გამგეობის თავრეს, ბ-ნ ირ. ციციშვილს საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის თავრეს, ბ-ნ თ. წივიშვილს

არც ისე დიდი ხანია, რაც რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა რუსთაველის მოედანს, რის შედეგადაც აღებული იქნა სამოქალაქო ავიაციის სამსართულიანი შენობა, კავშირგაბმულობის სამინისტროს 5 სართულიანი შენობა და სხვა მრავალი.

თბილისის უღირსმა ყოფილმა მერიამ კვლავ წამოიწყო ახალი არამართებული რეკონსტრუქცია, აჩეხა-აჭრა უამრავი მცენარეულობა, ყვავილნარი და ასე დაიწყო კაფე-ბარის მშენებლობა.

ვის არ მივმართეთ თხოვნით ქართველი ხალხის სახელით, 12 დასახელების გაზეთის მეშვეობით, მაგრამ მშენებლობა კვლავ გრძელდება. აი, ასეთი ხელმძღვანელობით იყო დაკომპლექტებული ქ. თბილისის მერია, რომელმაც რუსთაველის მოედანზე წამოიწყო კორუფციული ბიზნესი, ნაცვლად გალამაზებისა და გაფართოებისა. ეს ხალხი ნამდვილად დასასჯელია თანამდებობის ბოროტად გამოყენების გამო, არ იცნობენ რუსთაველს, ალბათ, არც წაუკითხავთ და უსწავლიათ, არ ასრულებენ მის დანაპირებს ბოროტებისა და უსამართლობის წინააღმდეგ ბრძოლის აუცილებლობის შესახებ.

მოვითხოვთ მშენებლობის შეწყვეტას და სამართლიანობის აღდგენას.

შოთა კახანაძე, შოთა ჭავჭავაძე, დამსახურებული მასწავლებლები. სულ 777 ხელწერით

და ალაშქრების პარტიის განცხადება

გაიმართა დავით აღმაშენებლის პარტიის საგანგებო ყრილობა, რომელმაც განიხილა გაზ. „საქართველოში“ 2 სექტემბერს გამოქვეყნებულ საზოგადოებისადმი მიმართვაზე რეაგირების საკითხი. ყრილობა დაეთანხმა საზოგადოების მოწოდებას ეროვნული პარტიებისადმი, სადაც ერთიანი ფრონტით გამოვიდნენ ადგილობრივსა და საპარლამენტო არჩევნებზე საქართველოს გადასარჩენად. პარტია სავესებით იზარებს მიმართვაში ჩამოყალიბებულ პრინციპებს და მზადაა მონაწილეობისათვის დასახულ ღონისძიებაში.

როინ ლიპარტიანი დავით აღმაშენებლის პარტიის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი

სმა ხალხიდან „მურალი კანონი“ ენერგეტიკაში, ანუ „გულაღბერიკი არ გინდოდეს, ფული გინდოდეს...“

მესამე გვერდიდან

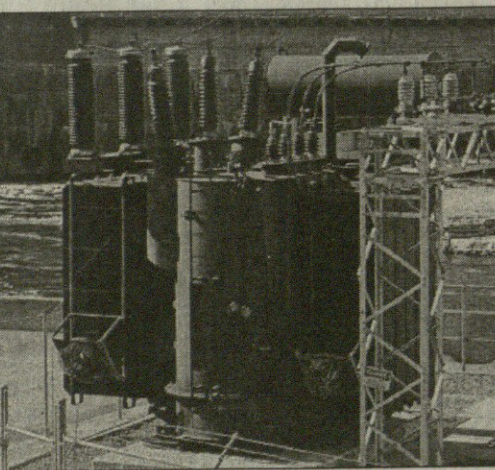
მებატრონე ფულთან ერთად ძღვენსაც მოითხოვს. თუ სადმე ქორნილია, დედოფლის ტორის მეორე ეგზემპლარი ქვესადგურის უფროსისაა.

საინტერესოა, რა უნდა გაყიდოს „თელასმა“, გარდა ელექტროენერჯისა? კაბელები, გადამცემი საზუბი, სატრანსპორტატორო ჯიხურები თავისი განმანაწილებლით რამოდენიმეჯერ აქვს ნაყიდი მოსახლეობას. რა თქმა უნდა, ეს არაოფიციალურად ხდებოდა. არ არსებობს.

თუნდაც კომპუტერული პროგრამის მოცველი იყოს, რომ მასზე ზეგაღწევა არ მოახდინო, მაგრამ არსებობს წყლის და სანავის ხარჯის ექვივალენტური ენერჯის გამოთვლა, რომელსაც სკოლის მოსწავლე მასწავლებლის დახმარებით გააკეთებს.

3. ელექტროენერჯის კარგები ადრე, კავშირის დანგრევამდე, საქართველო პირველ ადგილზე იყო ენერჯის კარგების მიხედვით, ესლა კი მსოფლიოში ბადალი არ ყავს. ყოველივე ამას უნიჭო ექს-

პლოატაცია იწვევს, ობობას ქსელივით დახლართული სადენები. არ ხდება ტევადობითი დენის კომპენსაცია. საერთაოდ, რეაქტიული ენერჯია კონტროლს არ ექვემდებარება რის შედეგად ხშირია დაზიანებები, გაუთვალისწინებელი მინის თხრა დაზიანებუ-

ლი კაბელების აღსადგენად. მოსახლეობაში ზიანდება ტელევიზორები, მაცივრები და სხვა. არ არსებობს ერთი შემთხვევაც კი დაზარალებულისთვის რამიე კომპენსაცია მიეცათ.

ადრე კანონი მინც არსებობდა სტანდარტის დარღვევის შესახებ, ისმება კითხვა: ნიჭიერი სპეციალისტები არ შემორჩა საქენერგოს? როგორ არა, მაგრამ თუ ხმას ამოიღებს, სამსახურს კი არა, თავს დაკარგავს. თბოსადგურის ცხელი, ხმაურიანი

სამაქროს მუშა უხელფასოდაა, „თელასის“ თანამშრომელი კი ყოველდღე ხელფასიანია. ენერგეტიკის „მხედართმთავრები“, რომლებიც ვითომც გადაყენებული იქნენ, უფრო პროფესიონალები ხდებიან ამდღევარი საქმეებისა. თავიანთი ხალხით დასაქმეს მთელი საქენერგო.

მივლინებულნი იქნენ სხვადასხვა ქვეყნებში, რომ შეესწავლათ, როგორ ხდებოდა გასულ საუკუნეში ამერიკის კონტინენტზე „რასობრივი ჩაგრა“ და ანალოგია დაემყარებინათ ჩვენში გაჭირვებული ხალხის მიმართ.

4. ენერგო სისტემის მართვა ადრე საქენერგო მთლიანობაში რომ იყო, მართალია, მოქველებული ტექნიკით, მაგრამ მართვადი იყო. დატოლი იყო აქტიური და რეაქტიული ენერჯის განაწილება. იმდენი მონყობილობა იყო საქართველოს ტერიტორიაზე, რომ 30 წლის მანძილზე თითქმის არაფრის შემორჩა ანალოგია იყო საჭირო, ახლა კი მონყობილობათა ვეებერთელა სასაფლაოდ იქცა საქენერგოს ობიექტები.

მოძულეული ენერგეტიკოსი

ინტერნეტი და საქართველოს საკითხები

საქართველოში დიდი ბრიტანეთის ელჩის სტივენ ნიშის ვიზიტი აბსაზეთში

1997 წლის 24 ოქტომბერს აბსაზეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი შამბა შეხვდა საქართველოში დიდი ბრიტანეთის ელჩს, ს. ნიშს.

ელჩი დაინტერესდა ტყუარჩალში ქვანახშირის მოპოვების საკითხით და თუ შეიძლება გამოყენება აბსაზეთის რესპუბლიკის დიდი შენობების გასათბობად.

ბატონმა ნიშმა აღნიშნა, რომ 10-20 წელიწადში აბსაზეთი ძალიან მნიშვნელოვანი რეგიონი გახდება. ამასთან დაკავშირებით, მან საზღვასთან განაცხადა, რომ ბრიტანეთის კომპანიები დაძალებულ მთავრობას აბსაზეთში ბრიტანეთის საკონსულოს გახსნას. ბატონი ნიშის შეხედულებით, ეს განსაკუთრებით აუცილებელი გახდება ტურიზმის ინდუსტრიის სრულად ამოქმედებისას.

აბსაზეთის პრეზიდენტის, შ. არძიანის შესვლა ბრიტანეთის ელჩთან საქართველოში, ს. ნიშთან (24 ოქტომბერი, 1997 წ.)

ნიშმა: როგორ შეაფასებთ დღეს ქვეყნების შესვლას და რას გვეტყვით შენთვის მომავალ შესვლაზე? საუბედუროდ, შენთვის ნინა შესვლაზე მხოლოდ ლაპარაკი და ლაპარაკი იყო, ვერ შევძელით იმის გაკეთება, რისთვისაც იქ ჩავიდით.

არძიანი: სამშვიდობო ძალების მანდატის საკითხი კარგად გადაწყდა, თუმცა ისიც უნდა ითქვას, რომ მათი მანდატის გაგრძელება საქართველოსთვისაც სასარგებლოა. სირთულე ისაა, რომ საქართველოს სამშვიდობო ძალების მანდატის შეცვლა სხვა საკითხების გადასაჭრელად გვეჭირდება.

ითხების გადასაჭრელად გვეჭირდება.

ნიშმა: თქვენ არ მოგწონთ სამშვიდობო ძალების მრავალეროვნული ნაწილით შეცვლა?

არძიანი: ჩვენ არ მოგწონს სამშვიდობო ძალების პოლიტიკაში ჩართვა.

ნიშმა: საერთაშორისო სამშვიდობო ძალები წევრები საქართველოს მიემხრობიან?

არძიანი: ჩვენ უკვე ჩამოვყალიბებთ ჩვენი წინადადებები ამ საკითხზე და გავუზიარებთ გაეროს გენერალურ მდივანს.

ნიშმა: მოლაპარაკებისას მხოლოდ რუსეთის მონაწილეობა მიგაჩნიათ სასურველად? იქნებ შესაძლო გახდეს არსებული ვითარების შეცვლა და აბსაზეთში ინვესტიციების მოზიდვა?

არძიანი: ჩვენ არაფერი გვაქვს მოლაპარაკებებში სხვა ქვეყნების მონაწილეობის და რჩევების შეთავაზების საწინააღმდეგო, მაგრამ ისინი არ უნდა ჩაერთონ მოლაპარაკებაში. გვსურს, რომ აბსაზეთის ნება გაითვალისწინონ და არ მოგვასვიონ თავს თავიანთი პრობლები. სხვა შემთხვევაში, „საქართველოს მეგობარ ქვეყნებს“ დღი წინააღმდეგობა შეხვდებათ „აბსაზეთის მეგობრების“ მხრიდან. აბსაზეთის მდგომარეობის გაუთვალისწინებლად საკითხი წინ ვერ წაინეცს.

ნიშმა: ვის გულისხმობთ „აბსაზეთის მეგობრებში“?

არძიანი: ჩრდილო კავკასიის მოძველებულ რესპუბლიკებს.

ნიშმა: ბრიტანეთი არ აპირებს აქეთ ჯარის ნაწილის გამოგზავნას, არც ის არის ჩვენი საქმე, რომ საქართველოს და აბსაზეთს შორის ხელშეკრულება

დღემდე ხელმოუწერელია.

არძიანი: სწორედ „საქართველოს მეგობარი ქვეყნების“ მრავალგვარი მხარდაჭერის გამო აჭიანურებს მოლაპარაკებას საქართველოს მთავრობა.

ნიშმა: აბსაზეთის მომავლის სასიკეთოდ სასურველია მოლაპარაკებებში რამდენიმე ქვეყნის ჩართვა. მსურს განაცხადო, რომ ბრიტანეთს არანაირი ფარული, საიდუმლო გეგმა არ გააჩნია და არ გვესურს ფარდის მიღება, უკანა ოთახში დარჩენა.

არძიანი: მოლაპარაკების ჩიხიდან გამოსაყვანად აბსაზეთის წინადადებების გათვალისწინებაც აუცილებელია.

ნიშმა: დიდ ბრიტანეთის სურს ნაერთობის პროექტების ამუშავება, მაგრამ დღეს ჩვენთვის ბუნდოვანია, თუ როდის შეიძლება მათი ამოქმედება. რას გვეტყვით აბსაზეთის შეღწის დაზერვაზე?

არძიანი: ეს ძიება ფართოდ უნდა გაიშალოს, ამისათვის კი საჭიროა, რომ ფული მარტო საქართველოს კი არა, აბსაზეთსაც მისცენ. ამ საკითხზე უკვე მოვეთათბირეთ გერმანიის ელჩს საქართველოში. მან ეს გაითვალისწინა, ჩაინიშნა. ბრიტანეთი გერმანიას მხარს აუბამს ამ საკითხში?

ნიშმა: მე ზუსტად არ ვიცი, რამდენ, რა თანხაზეა საუბარი.

შეხვედრაზე შეეხნენ აბსაზეთში ბრიტანეთის საკონსულოს გახსნის საკითხს. შეხვედრის დასასრულს ს. ნიშმა იმედი გამოთქვა, რომ თავმოყრილი სიძნელეები მალე სასიკეთოდ გადაწყდება.

მასალა მოგვანოდა ნათელა ფოფხაძემ

გულაბერი კლარჯი ლთისსოფელი დასთინის თავის წილხვენი საქართველოს, ანუ თუ ანუ გაჩნდება, საქართველოს დაჩაჩაჩა ნასაქართველოში

მესუთე გვერდიდან

დასხვა ჯურის ბარბაროსები ცდილობდნენ მის ჩაყლაპვას, გაუდაბურებას და ჩვენს ქვეყანაში მოლაღატეების პოვნას, გამონახვასაც ახერხებდნენ, როგორც ქართველთა, ისე, მით უფრო, საქართველოში მცხოვრებ უცხოეთელთა შორის. უფრო მეტიც, მტერი საგანგებო ღონისძიებებს მიმართავდა საიმისოდ, რომ საუკუნეთა განმავლობაში განუწყვეტელი ბრძოლებისაგან დაუძღურებულ საქართველოში მოლაღატეები მოემარაგლებინა და ამით ჩვენი სამშობლო კიდევ უფრო მეტად დაეუძღურებინა, მიწასთან გაესწორებინა. მაგრამ ქართველი ერი ფარ-ხმალს არ ყრიდა, შეუბოჯრად ებრძოდა როგორც მომხდურს, ისე მის მიერ საქართველოში გაჩენილ დასაყრდენს — ჩვენი ქვეყნის მოლაღატეებს. ჩვენი წინაპრები ყოველი ღონით ცდილობდნენ, რომ თითოეული მოლაღატე სანიშნოდ, სამაგალითოდ დაესაჯათ. ასე მოუვიდა ყორღანაშვილსაც. იგი კლდიდან გადააგდეს, უფსკრულში გადაჩეხეს. საქართველოს სიცოცხლისათვის მებრძოლმა ქართველმა ერმა თავისი რისხვა მოლაღატის მიმართ ლექსითაც გამოხატა: „ყორღანაშვილს ეთაფიდა, იელი აკოეს და გადაფრინდა“.

უფრო ადრინდელი ვითარების შესახებ წერილობითი ცნობები, მატარებელი არაფერს გვაუწყებენ, მაგრამ ის კი შეიძლება ითქვას დაბეჯითებით, რომ ქართველი ერი სამი ათასი წლის მანძილზე თითქმის განუწყვეტლივ ომობდა სამშობლოს სიცოცხლის გადასარჩენად. არ შეიძლება ამ ერის ერთ ნაწილში მაინც არ იყვილოს წინაპართა სისხლმა და ქართველი ხალხი დღეს თუ ხვალ კვლავ არ აღდგეს საქართველოს სიცოცხლის გადასარჩენად. შეუძლებელია, საქართველოს სამი ათასწლოვანმა ომმა სიცოცხლისათვის, სისხლის წვიმებში, ათასწლეულთა წყვილიდამი გამოტარებულმა მისმა გმირულმა თავგადასავალმა უკვალოდ ჩაიაროს, უკვალოდ გაქრეს სისხლით ნაწერი „ქართლის ცხოვრება“, „საქართველოს ცხოვრება“, ახლანდელ განათლებულ ეპოქაში. მაშინ კი ბევრ დღევანდელ ქართველს არ აცდება ქარაფიდან გადაფრენა. არც ერთ ქართველს არ ვუსურვებ ამას. ამიტომ, რაც შეიძლება მალე უნდა მოვეგოთ გონს. მანამდე კი, დღეს ღვისმშობელი დასტორის თავის წილხვედრ საქართველოს, რადგან ღმერთმა დაგვიფაროს და თუ ყველაფერი ისე გაგრძელდა, როგორც ამჟამადა საქართველოში, თუ არ მოხდა ეროვნული სულის აღზევება, თუ დროზე არ გადავდგით აუცილებელი, ქმედითი ნაბიჯები აფსაზეთის, სამაჩაბლოს, ჯავახეთის დასაბრუნებლად, ასევე, სხვა მტკიცეწილი, უმწვავესი პრობლემების გადასაჭრელად, ყოველმხრივი კრიზისიდან, ჩიხიდან ჩვენი მრავალტანჯული სამშობლოს გამოსაყვანად, მაშინ საქართველოს ნასაქართველოვეი დაერქმევა — მსოფლიოს უძველესი კულტურის მქონე ქართველ ხალხს XX-XXI სს-ის მიჯნაზე სოდომისა და გომორის ბედის გაზიარება ემუქრება. ნუთუ ამას შეიძლება შეურიგდეს საღად მოაზროვნე ქართველი? მამაპაპათა ტრადიციებზე დამყარებით მან შეუძლებელი არ უნდა შექმლოს?

მასწავლებელი — იაქი სხლის...

მთავარია აღზრდა და არა გაზრდა! — ასე ფიქრობს ქვეყნარტი პედაგოგი. აბა, გაზრდით ხეც კი იზრდება!

ბა — წყალს თუ ხანდახან დაუსხამ. როგორი მომავალი ეყოლება ჩვენს ქვეყანას, ბევრად და დამოკიდებული მასწავლებლის ნიჭსა თუ უნარზე — დათესოს თავიდანვე სიკეთის მარცვალი მოსწავლის სათუთ სულსა და გულით თვალუწვდენელ კუნჭულში. სიკეთის ნაყოფი კი — აუცილებლად მომავალში სასიკეთოდ მამულიშვილი იქნება — „ჩემო პატარებო, მე თქვენი პირველი მასწავლებელი ვარ, ჩვენ უნდა დავმეგობრდეთ. ერთად უნდა ვითამაშოთ და თან ვისწავლოთ. — შენ რა გპიჯა გოგონა?“ — ასე დაიწყო პირველი გაკვეთილი ქ. თბილისის კლასიკური გიმნაზიის მასწავლებელმა, ქალბატონმა **ეიპი მუსხაშვილმა**.

უკვე მერამდენედ შესცივნიებენ ბავშვთაგან თვალბრუნებით სახელგანთქმულ პედაგოგს პატარები. მის სამასწავლებლო კლასში მოხვედრა ყველა მშობლისთვის და მოსწავლისათვის საამაყოა.

ქალბატონი ეიპი განსაკუთრებული, აღიარებული პედაგოგია. წლებიანდელი სექტემბერი მისთვის რიგით მერამდენედ. პროფესიონალიზმი ყველა საქმეში დასაფასებელია, მაგრამ ასწავლო პატარას, ჩაუნერგო „დედა-ენის“ და სამშობლოს სიყვარული, უწევნო ქვეყნარტი ცხოვრების უტყუარი გზა — ეს ალბათ ყველაზე მეტად საპატიო მოვალეობაა ადამიანისათვის. ამიტომაც ყველაზე ურთულესი პროფესია პედაგოგობა! მითუ-მეტეს, იყო პირველი მასწავლებელი! დაიხ, ცნობილ ქვეყნარტი-

ბას გავიმეორებთ თუ ვიტყვი, რომ ბავშვის ბედის, მომავლის განსაზღვრაში, ხშირად მასწავლებლის მიერ სწორად დანახულ ნიჭსა და უნარს უთამაშია დიდი როლი.

რამდენი მომავალი ექიმი, ინჟინერი, ჟურნალისტი, იურისტი, ცნობილი ადამიანი დაუფრთიანებია ქალბატონ ეიპის და დღესაც უდიდესი მადლიერების გრძნობით აღვსილი ყოფილი მოსწავლეები კვლავაც აკითხავენ თავის პირველ მასწავლებელს — ქალბატონ ეიპს... ზოგიერთ მათგანს, უკვე თავადაც მშობელს, ისევ მასთან მოუყვანია პირველ სექტემბერს შვილი მასწავლებლად.

წლების განმავლობაში მეორდება მოსწავლეთა სახელები: თამარი, თორნიკე, დავითი, ელენე, ირაკლი, გიორგი, ნანა... საოცარია არც ერთი ყოფილი მოსწავლის გვარი მასწავლებელს კიდევ არ დავინწყებია. ან როგორ დამავიწყდება, ყველა მათგანი ხომ შვილია ჩემი, ამბობს ქ-ნი ეიპი მუსხაშვილი. ჩემდაუნებურად მახსენდება — „მასწავლებელი ზოგჯერ უშვილო, მაგრამ ათასი ბავშვის მშობელი“. საბედნიეროდ, ქალბატონი ეიპი საკუთარი ქალური ცხოვრებითაც ბედნიერი ქალია.

შენ რა გქვია, პატარა ანგელოზო? — როგის მიხედვით კვლავ კითხულობს ეიპი მასწავლებელი და კვლავ მეორდება ოთხი ათეულის წინანდელი სახელები...

ღმერთო, უმრავლეს საქართველოს ასეთი მასწავლებლები და მათგან აღზრდილი სამშობლოს საამაყო შვილები — ვაჟა, ილია, აკაკი, თამარი...

ქეთი ჩაღუნელი

**მოხიანით, გასონო
ვაჟა...**
ანუ რატომ არ ცხადდება
პრეზიდენტის წარმომადგენელი
სასამართლოში

საკმარისად გახმაურებულია და ფართოდ გაშუქებული ბუნების დაცვის საზოგადოების და ხელისუფლების დაპირისპირების ფაქტი საზოგადოების მუზეუმ-ლექტორიუმის შენობის (ჭავჭავაძის, 35) რეკვიზირების გამო. აღსანიშნავია, რომ ბრძოლის პირველი რაუნდი ბუნების დაცვის საზოგადოების სასარგებლოდ დამთავრდა — მთაწმინდის რაიონის სასამართლომ დავა, სადაც ისინი პრეზიდენტის განკარგულების უფლებამოსილების აღდგენას ანუ თბილისის ექსპერის განკარგულების გაუქმებას ითხოვდნენ, მათ სასარგებლოდ გადაწყვიტა.

ვინაიდან პრეზიდენტის აღნიშნული განკარგულების შესრულების ბუნების დაცვის საზოგადოებას მაინც არ სჯერა, იგი განაგრძობს დავას იმავე რაიონის სასამართლოში საზოგადოებისათვის მიყენებული ზარალის ანაზღაურებისათვის, რაც თანხებში 10 მლნ. ლარზე მეტს შეადგენს, მაგრამ მოპასუხისა და სახელმწიფო მოხელეთა ბიუროკრატიის მავთულ-ხლართებს ბოლო არ უჩანს.

პრეზიდენტის ახალი წარმომადგენელი, როგორც მოპასუხე მხარე, სხვადასხვა საბაბით და მოტივით ჯიუტად არიდებს თავს სასამართლოზე გამოცხადებას.

ისედაც გასავათებული ბუნების დაცვის საზოგადოების გამგეობა დაბეჯითებით თხოვს პრეზიდენტის წარმომადგენელს: მობრძანდით, ბატონო ზაზა, მობრძანდით სასამართლოში.
ნ. ტანტუჩია

საქართველოსთვის მთავარი პრობლემა ხელისუფალთა ანტიეროვნული კურსი და კოლიტიკა...

მეექვსე გვერდიდან

ე. ი. ვილაცის და რაღაცის იმედად ვერ საჭიროა შევუროგდეთ ქვეყნის დაშლა-დანაწევრებას, ხოლო შემდეგ „ტრუბას“ რომ გავიყვანოთ) ვიბრძობებთ მისი ხელახლა გასაერთიანებლად? ფაქტურად ამას გვთავაზობს დღევანდელი ხელისუფლება, რაც სრული აბსურდია და მორიგი სატყუარა, რომლითაც ხალხს ასულელებენ დროის მოგების მიზნით. ხოლო ამ „დროს“ ხელისუფლება „ნაყოფიერად“ იყენებს 70 წლის განმავლობაში ხალხის შრომით შექმნილი ქონების ურთიერთშორის გადანაწილებისა, დატაცებისა და საზღვარგარეთ გადასაცემისათვის. აი, ამისთვის უნდათ ეს დრო! ამისთვის იგონებენ სხვადასხვა აბსურდულ სატყუარებს ხალხის შესაკავებლად!

არ გადააჭარბებს ნელინადაში საქართველოს თვითნებულ მოქალაქეზე (!) კომენტარი თქვენთვის მომინდვია!

აი ასეთია დღევანდელი ხელისუფალთა „პოლიტიკის“ მიზნები, მეთოდები და პერსპექტივები! ამიტომაც ის ასეთი წინააღმდეგობრივი და მიუღებელი ერისათვის. სასაცილოა, სატირალი რომ არ იყოს!

ამ ხელისუფლებას თუნდაც მცირე პასუხისმგებლობის გრძობა, პატრიოტიზმი და სინდისი რომ ქონდეს, თვითონ გადადგებოდა (ამდენი მარცხისა და თავის შერცხვენის შემდეგ საშინაო თუ საგარეო პოლიტიკაში). მაგრამ უბედურება ისაა, რომ მსგავსი რამ ეტყობა მათ არ ანუხებთ. ისინი ისეთი მეთოდებით არიან მოსული, რომ ხელისუფლებას ნებით არასოდეს დათმობენ; მთლიანად რომ დაინგრეს საქართველო (დანგრეულია და ეგ არის!), მაინც უტიფრად განაცხადებენ: „ვინ, თუ არა ჩვენ“ (!)?

სადამდე უნდა ითმინოს ქართველმა ერმა თავისი უნიჭო ხელისუფალთა შეცდომები, რომლებსაც შემდეგ თვითონვე „დიდი პოლიტიკად“ და „ბრძნულ გადანაწილებად“ (!) ასაღებენ? გასსოვით ალბათ, აფხაზეთის, სამაჩაბლოს საკითხების მოგვარება თავის თავზე აიღო პრეზიდენტმა (კიდევ სხვა უამრავი რამ!). მერე რა აქედან? ვინაა პასუხის მომთხოვენი?

მიგმართავ ქვეყნის პატრიოტულ ძალებს, რომელთაც პირველ რიგში სამშობლოს სიყვარული ამოძრავებთ და მხოლოდ შემდეგ პირადი კარგობა (და არა პირიქით!), მათ რომლებსაც ეროვნული მთავრობის დაშლის მიზნით არ უნდათ: გაერთიანებით და გააქტიურებით, მიმართეთ ხალხს. ისინი ადვილად არჩევენ ქვეყნის მამულიშვილებს კარიერისტიკა დემაგოგებისაგან მათი საქმეებით. ხალხი მხარს დაგიჭერთ! გაერთიანებით და მოიფიქრეთ როგორ ჩამოაცილოთ მშვიდობიანი გზით ეს ხელისუფლება მართვის სადავეებს. ქვეყანა და დაუღუგის პრესა! ასეთ დროს თქვენი გათიშულობა და მუნჯად ყოფნა დანაშაულია სამშობლოს წინაშე!

მიგმართავ აგრეთვე დღეს აქტიურად, მაგრამ უშედეგოდ მოღვაწე სხვადასხვა პარტიათა ე. წ. ლიდერებს, რომლებიც სიტყვით ეროვნულობენ, მაგრამ საქმეებს მტრის გასახარებლად აკეთებენ: თქვენ ერთჯერ თავი უკვე შეირცხვინეთ, დაუპირისპირდით რა ქვეყნის ეროვნულ მოძრაობას და დაამხეთ ის (გვარები საქართველო არაა — ყველამ გახედოს თავის განვლილ გზას!). ამიტომ ტყუილად ნუ გგონიათ, რომ „სწორედ თქვენ ხართ სამყაროს ცენტრი“, ტყუილად ნუ ცდილობთ, მიინცდამაინც „თქვენს გარშემო“ მოხდეს ეროვნული ძალთა გაერთიანება. თავისთავად ასეთ სურვილში ცდილ არაფერია, მაგრამ ეს არ მოხდება, იმიტომ, რომ რამდენჯერმე თქვენ ვერ გაამართლეთ წილია და ხალხი აღარ გამოგყვებათ. ასეთ ვითარებაში სალი აზრი მოითხოვს — სძლიეთ პირადულ ამბიციებს ეროვნული ინტერესების სასარგებლოდ, „შეცდომები“ დროებით მაინც გვერდზე გადაქეთ და ნუ ეღობებით ახალი პატრიოტული ძალების წინ გამოსვლას, ნუ თრგუნავთ მათ თქვენი წარსული „დიდებით და ავტორიტეტით“. თქვენ კიდევ შეგიძლიათ დაამტკიცოთ თქვენი ეროვნულობა, ოღონდ „პირველის“ რანგში ამას თქვენი დღევანდელი პაბიტუსის გამო ვერ-ჯერობით ვერ შეძლებთ. გაუშვით წინ შეურცხვენილი, „სუფთა ხელების“ მქონე პატრიოტი ახალგაზრდები, დაეხმარეთ მათ. აი ესაა, ამ მომენტში, თქვენი მოღვაწეობის ერთადერთი მისაღები ფორმა, რომელსაც შეუძლია საერთო ეროვნული საქმის სასარგებლოდ შედეგები გამოიღოს.

გარკვეული დროის შემდეგ, თუ ხალხი დანახავს თქვენს ქვეყნის ეროვნულ ზრახვებსა და თავგანწირვას, შეიძლება ისევ „პირველებად“ ამოტყვევდეთ. ახლა კი ნუ მოისურვებთ ყველაფერს ერთად, როგორც უკვე მოხდა (ერთდროულად მოინდომეთ თავისუფლება, დემოკრატია, პრეველობა, შეძლებული ცხოვრება...), თორემ ისევ პირში ჩალაგამოვლებული დარჩებით, როგორც ეს

ერთჯერ უკვე მოხდა. მიუხედავად ჩემი პატივისცემისა მანანა არჩვადე-გამსახურდასი და მისი ოჯახის მიმართ, მისი მოქმედებები დღესათვის არასწორი და მოძველებული ჩანს: მიტინგები და განსაკუთრებით ე. წ. „შემშლილები“ (როცა სინამდვილეში არავინ შემშლილს), დისკრედიტირებული და არაპოპულარული გახდა ხალხში. ამიტომ საჭირო ხომ არაა მოქმედების ტაქტიკისა და ფორმების შეცვლა? ასევე გასათვალისწინებელია, რომ გარშემოცოცხა უმრავლესობის მტრებად და მოღალატეებად გამოცხადება თავგზას უბნებს ადამიანებს, ხოლო მისი შეიღობა უთანხმოება თუ სინამდვილეს შეეფერება... მე აღარ ვიცი, რა მაშინ! (მაშინ უმჯობესია დედაც და შვილიც ჩამოსცილდნენ პოლიტიკას საერთოდ!).

მიუხედავად ყველაფრისა ქვეყნის მთავრობისა და მისი მხარეებისა უნდა გამოჩნდეს საერთო ენა და გაერთიანდნენ. წინააღმდეგ შემთხვევაში საქართველოს გამოუსწორებელი საფრთხე ემუქრება — საფრთხე დაშლა-დანაწევრებისა.

ქვეყნის მართვის სადავეებთან უნდა მოვიდნენ ეროვნული ძალები, რომლებიც შეაკავშირებენ გახლეჩილ არა მარტო პარტიებს, არამედ ოჯახებსა და ადამიანებსაც, უპატრონებენ ერს და გადაარჩენენ საქართველოს დაშლისაგან და „კორიდორად“ გადაქცევისაგან იმ ფორმით, რა ფორმითაც ეს დღევანდელი, აშკარად ანტიეროვნულ ხელისუფლებას აქვს ჩაფიქრებული.

პარტიები, რომლებიც ფაქტურად ერთი (თავისუფლებისთვის) იდეისთვის იბრძვიან, მაგრამ ასეთ კრიტიკულ მომენტშიც კი საერთო ენას ვერ გამოჩნახავენ, კარიერისტიკა მატყუარათა პარტიები; მათ არსებობის უფლება არა აქვთ, მათი არსებობა ამორალური ხდება და ისინი აუცილებლად უნდა დაიშალონ! (ან გაერთიანდნენ — ან თვითლიკვიდაცია!).

ამომრჩეველი ნუგზარ თაყაიძე 29.08.98 წ.

P.S. წერილი გამოსაქვეყნებლად მზად მქონდა, რომ 3 სექტემბრის გაზეთ „ახალ თაობაში“ დაიბეჭდა ორი სტატია, რომლებიც აქტიურად ემხურებიან ამ წერილის პათოსს. აქედან დასკვნა ერთია: ეროვნულ ძალთა გაერთიანების საკითხი მომნიშვნელოა და ის ქართველი ერის უმრავლესობას ალღევებს. როგორც იქნა, ამდენი კატაკლიზმების შემდეგ მივედით ამ დასკვნამდე. აბსოლუტურად ზუსტია და მისაღები ბ-ნ მ. მჭავარაძის პოზიცია: მხარდაჭერა მხოლოდ გაერთიანებულ ეროვნულ მოძრაობას და არავითარი მხარდაჭერა ცალკეულ პარტიებს!

საუბედუროდ, გაერთიანების კოორდინატორისა და ცენტრის ფუნქციებს თავისთავზე ის ძალები იღებენ, ვინც ერთ დროს ეროვნული ხელისუფლების დამხობაში წილი დაიღო და ვისაც ამის მორალური უფლება ნაკლებად აქვთ. საეჭვოა ასე გაერთიანება შედგეს. ბ-ნი ი. წერეთლის ავტორიტეტი „აღარაა საკმარისი“ ხალხის გასაყოფილებლად, მან ძლიერი დეველაციაა განიცადა ცნობილ მოვლენათა გამო. არადა, ექსპერტ-მენტების დრო ნამდვილად არაა. ამიტომ, ბ-ნი წერეთელი, თქვენ რა თქმა უნდა — უნდა იყოთ ეროვნულ მოძრაობაში ერთ-ერთი ლიდერის, მაგრამ არა „პირველის“ როლი. ნუ შეეჭიდებით ტვირთს, რომლის აწევა გაგიჭირდებათ, როგორც უკვე მოხდა რამდენჯერმე. გამოიჩინეთ დიდებულიება — გზა მიეცით მამაც, გამბედავ ახალგაზრდებს, დაეხმარეთ მათ თქვენი გამოცდილებით, რათა გაუადვილოთ საერთო-ეროვნული ინტერესებისათვის ბრძოლა. ასე სჯობს საერთო საქმისთვისაც და პირადად თქვენთვისაც.

ჩემი წერილის პათოსს ძლიერ ემხურება ასევე ი. ჭავჭავაძის საზოგადოების განცხადება გენერალ ნაყოფის საჯარო განცხადების თაობაზე იმის შესახებ, რომ „საქართველოს საპარეო სივრცე დაუცველია და შეიძლება თბილისის ნებისმიერ დროს დაბომბვა“ (!). თუ ობიექტურნი ვიქნებით — ეს მტრების მოპატიუებას გავს თბილისის დასაზოგად და ასევე ძლიერ გავს სომეხ ბებუთოვის მიერ ქართველთა დასმენას 1795 წელს.

განსაცვიფრებელია, რა სახელმწიფო მოღვაწეები და გენერლები შეიკრებიან ასეთი ხელისუფლების სათავეში, რომ ასეთ ელემენტარულ „შეცდომებს(!)“ უშვებენ: გაზეთებში, საჯაროდ აცხადებენ ისეთ ცნობებს, რაც სახელმწიფო საიდუმლოების საგანს უნდა შეადგენდეს და „სტრატეგიულში“ უნდა ინახებოდეს. ხანდახან დაეჭვდები: არის კი ეს „შეცდომები“ უნებლიე? ხომ არ ხდება ისინი გამიზნულად? მიზანი ერთი შეიძლება იყოს: ჩაუნერგონ ქართველ ერს საკუთარი არასრულფასოვნების კომპლექსი და ჩააგონონ, რომ სხვისი (კერძოდ — რუსეთის) მფარველობის გარეშე ის ვერ იარსებებს, მას დაბომბავენ, განადგურებენ, რადგან „ჩვენ მზად არა ვართ ომისთვის (!)“, „ჩვენი საპარეო სივრცე დაუცველია (!)“, ჯარი არ გვყავს, რუსეთს ვერ მოვერევით და ა. შ. გამიზნულად ხომ არ ხდება ქართული ჯარის კომპრომიტირება, მისთვის აუტანელი, ისეთი პირობების შექმნა, რომ თვითდაშლა გამოცხადდეს? წარმოიდგინეთ — დღეს თავდაცვის სამინისტროში კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას საშემოდგომო განცხადების საკითხი?! ჯარის კომპრომიტირება იყო აგრეთვე ის, რომ ხდებოდა უმაღლეს სამხედრო ნოდებათა და ჯილდოების უსისტიემოდ, განურჩევლად მინიჭება (დეზერტერთა კატასტროფული რაოდენობის დროს იმ პირებს, ვინც ამაზე პასუხისმგებელი იყო — მთავარი შტაბის უფროსი მეფარეშვილი და მინისტრის მოადგილე ალმურდულობით დარგში სოხაძეს გენერლის სამხრები „მოარგეს“ (!). არავითარი სოციალური დაცვა ოფიცრებს არ გააჩნიათ: ოჯახის შენახვა კი არა, საკუთარი თავის შენახვა უჭირთ ე. წ. სიმბოლური „ხელდასხვები“. ოთხი თვეა ამ ხელდასხვებს არ აძლევენ (!).

მათ ტრანსპორტში შეურაცხყოფენ, გადასახადების გადახდისას არავითარ შეღავათს არ უკეთებენ, რადგან ყველაფერი კომერციული გახდა და ა. შ. ოფიცრები უღატაკეს ფენას უახლოვდებიან გაუსაძლისი, ეკონომიური მდგომარეობის გამო: კვების ფულს ვერ რას აძლევენ და იქედანაც „საშემოსავლოს“ უკავებენ, რაც უპრეცედენტო რამაა.

ყველაფერი ეს ძლიერ ნააგავს ხელისუფალთა მხრიდან გამიზნულ ქმედებას და მით საშურია ეროვნულ ძალთა გაერთიანება მართვის სადავეებიდან ანტიეროვნულ, კარიერისტიკა ძალთა ჩამოშორებისათვის.

დაი, ყველაფერი ვილონით ამისათვის, ხოლო შემდეგ თვითნებური ჩვენთაგანი საქმეები ჩვენთან (და არა მხოლოდ ამბიციურმა პირველობისადმი სწრაფვამ) გამოგვანინოს ჩვენ!

სატირა გაღმით უნა ხარ, მთავრობავ...

გაღმით უნა ხარ, მთავრობავ გამოღმით ჩვენი ერა. იცოდეთ ეგ სამსახური ერისთვის ვერაფერია. შემდეგ ჩაიგფით ქუჩებსა, იქ მათხოვრები გელიან ზეიმობს დედაქალაქი თბილისობაზე მღერაან. მოგროვილ ნაგვის გორებზე ძაღლები ერთად ყმუნან, ძაღლი და კაცი ჩხუბობენ ნადავლი ვერ გაუყვიათ. ეს ჩვენი ერი საწყალო იცით, რა ბედნიერია? ტილი და მუნი ქალაქში სუყველა ჩვენ დაგვერია. რჯული მცირდება ქართველის იალოველი მრავლებდა, ნეტავ რას ფიქრობს ილია, ვის ნაუყენოთ ბრალდება. კომუნისმისა ბუნებამ არ გაამართლა, დაეშალებო. ტყუილმა ვერ დაგვანია, დემოკრატია გაგშალებო. მოგროვდნენ ძველი ბიჭები, სკამებს გაუდის ჭრიალი, გაცხრილეს ერის შვილები ცოდვა და გლოვა ტრიალებს. შიმშილს, სიცოცხეს, სიბნელეს, ამასა ჰქვია „ჯოჯოჯია“... ასეთ სიცოცხლეს, გეთაყვა ალბათ სიკვდილი სჯობია. ქართველის მიწა სხვას უნდა დაგვიდგეს დიდი გალია უმუშევრობა, ლოთობა, მკვლელობა, ნარკომანია დემოკრატებო, გვიშველეთ, გვითხარით ვისი ბრალია რა მწარე ისტორია გვაქვს რამდენი რამე გადაგვბდა, რამდენ თაობას ეყოფა ჩვენი ვალების გადახდა. ერთ მცირდება ქართველის, ფიქრებში ვიყავ გართული. ამდენი უცხო სიტყვებით დანაგვიანდა ქართული. ამდენი უბედურებით ჩვენი ქვეყანა დაიქცა, გამწარებული ქართველი მილიონამდე გაიქცა. არავინ ჩვენ არ დაგვინდო, ქაოსი ნულარ ატყდება ერთ ტიკია, იცოდეთ გაიბერება, გასკდება ვი პოეტებს ზეიმი ვი დეპუტატს დიდება, ჩვენსა დაგლევილ მამულსა მართლაც პატრონი სჭირდება მზრუნველი პრეზიდენტი გვყავს, ჩაგვაცვა გამოანაცვალი, სხვა რჯულის მამა გამხდარა, ჩვენთვის კი მამინაცვალი. ახალი თაობაც მოდის წინ უძღვის პარტიკრატია, კომუნისმისა ჰგავს ძალიან ეს ჩვენი დემოკრატია.

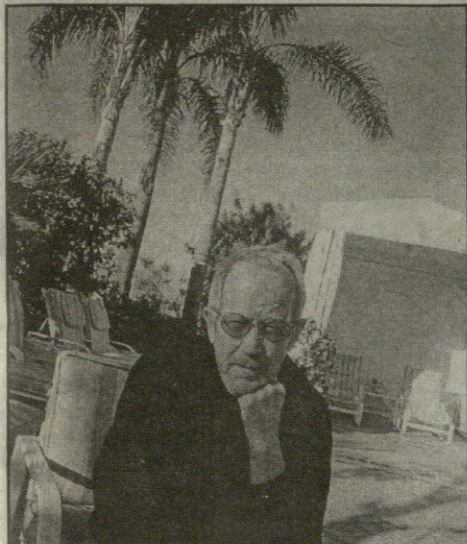
ნანაძიძე

მთელი ვაჟის საიდუმლოებანი

ადონ ლონარდო პოლივუდი

მიხადეს 2 მილიონ ნახევარი დოლარი.

— ნიგნც ასევე სექსუალურია, როგორც ფილმი?

— არა. — მაშ რატომ გამოდის ფილმი სექსუალური?

— თქვენ მოათავსეთ კადრში ჯენიფერ ლოპესი, და სურათი მაშინვე გახდება სექსუალური.

— ამბობენ, თქვენ რაღაც დაწერეთ მაქვენისათვის 30 წლის წინ.

— იყო პროექტი, რომელსაც ეწოდებოდა „ამერიკის დროშა“. მე დაწერე 20 გვერდი ლიბრეტო, მაგრამ არაფერი გამოვიდა.

— იმ პერიოდში თქვენ წერდით სხვა „მაგარი ბიჭებისათვის“ — კლინ ისტგუდი მაგალითად, თამაშობდა „ჯოუკიდში“ თქვენი სცენარით, „მისტერ მაჯესტიკი“, რომელშიც აგრეთვე თამაშობდა ჩარლზ ბრონსონი, სცენარი იწერებოდა ისტგუდისათვის.

— დიას. ისტგუდმა მთხოვა დამეწერა რამე „ჭუჭყიანი გორებისთვის“, ოღონდ სხვანაირად. მოვიფიქრე და გადავამუშავე დეტალებში. დაწერე 23 გვერდი. ლიბრეტო, მაგრამ იმ პერიოდში ისტგუდმა დაიწყო უკვე მუშაობა სურათზე „უსახლკარონი ჩაოსტლი გორიდან“ და სხვა პროექტები უკვე აღარ ჰინტერესებდა. მათ გადამიღეს ფილმში ბრონსონი. აღსანიშნავია, რომ ეს იყო ორიგინალური სცენარი — ნიგნი კი შემდეგში დაწერე.

— თქვენ მუდღესთან ერთად თუ დადიხართ კინოში?

— ჩვენ შეგვიძლია ვუყუროთ სამ სურათს ერთდროულად „ტიტანიკს“, „დამე ბუგის სტილში“, „უკანასკნელი მოპიკანი“. ეს უკანასკნელი სურათი არის ჩემთვის საუკეთესო მელოდრამა. საერთოდ მიყვარს ფილმები. და თუ ვერ ვნახავ კინოთეატრში შემიძლია ვუყურო ვიდეოზე.

— თქვენ რას ფიქრობთ დღევანდელ კინოზე, შეადარეთ წინანდელს.

— დღევანდელი კინო გაცილებით კარგია. როგორც წესი, იღებენ გასართობ ფილმებს, თუმცა უნდა ავლიწნო, რომ ფანტასტიკა მაინც და მაინც არ მიტაცებს.

— თქვენ სცენარების წერა 1970 წელს დაიწყეთ?

— როდესაც მე პირველად დაწერე, პოლივუდში მკითხეს რამდენი „ბაქსი“ გინდათ, რომ გადაგიხადოთო კვირაში. როდესაც მე შემომთავაზეს 2500 დოლარი, გავოცდი, წარმოდგენაც არა მქონდა იმაზე, რომ მწერალს შეიძლება დაუწიონ დროებითი ხელფასი.

— რატომ გამოვიდა ფილმი „დაიჭირე ჯუჯა“ კარგი და სხვა ფილმები არა?

— ჩემი ნიგნების ეკრანიზება ძალიან რთულია, იმიტომ, რომ მათ არ შეიძლება მოეპყრათ სერიოზულად, მაგრამ არც არასერიოზულად, სურათში ყველაფერი ხდება კომიკურად, ხოლო მსახიობები თავიანთ გმირებს სერიოზულად ათამაშებენ.

— თქვენ შეგიძლიათ მოგიყვანოთ მაგალითი, რათა უფრო გასაგები გახდეს?

— მაგალითად...

მე სხვა მაგალითს მოვიყვან: ბრუს უილისმა გამოიგზავნა სცენარი ჩემი ნიგნიდან „ქურდები“: ამ სცენარში ერთი გმირი ეუბნება მეორეს „იცო, რომ ამერიკაში ქალი ძალადობისკენ უბიძგებს ყოველ 16 წამში“ სცენარში გმირი იღიმიება. მე ავუსენი უილისს, რომ ეს ყმაწვილი კი არ „ხოხმაობს“, არამედ უბრალოდ, ასეთი მენტალიტეტი აქვს.

— მართალია, რომ ამ ფილმის ყველა მსახიობმა თანამოხა განაცხადა სურათში „იყავი მიზნობრივი“ თამაშში?

— ეს კი მართალია, მაგრამ ჩვენ გავუგზავნეთ ჯონ ტრავოლტას ნასაკითხად რომანი, რომელიც 115 ფურცელს შეადგენს, მას არ წაუტოხავს, თუმცა მთავარი როლის შესრულებაზე დაგვთანხმდა. ჩვენც ამის იმედი გვაქვს (იცინის ედმონი).

— თქვენი ნიგნი „თავისუფლება კუბას“ უკვე აპირებს ეკრანიზებას?

— სცენარი შესანიშნავია, ისინი ვერ კიდევ არაფერს ამბობენ გადაღებებზე — იმიტომ, რომ ასეთი არაფერი გაუკეთებიათ ჯერ-ჯერობით. „ვიცხოვრებთ და ვნახავთ“.

ადონ ლონარდო არის სახვარელო მხარეაი ქვენი ტარანტინოსი.

ლონარდო თავისი კარიერა დაიწყო სარეჟისო საქმიანობით და ერთი წლის განმავლობაში შეაქმო დაწერა რომანები, მოთხრობები, რომლებიც საფუძვლად დაედო შემდგომში კინო ფილმებს „დაიჭირა ჯუჯა“, „ჯეი ბრაუნი“, „რომის ქაფი“ და სხვები.

— თქვენ ხომ არ გგონიათ, რომ თქვენს ხელოვნებას ხელი შეუწყო ქვენტინ ტარანტინომ?

— ის, რა თქმა უნდა, ძალიან დამეხმარა — ამბობს ლონარდო — მაგრამ მიუხედავად ამისა ჩვენ არასოდეს ვყოფილვართ მეგობრები, ერთხელ გადაღების მოედანზე როდესაც იღებდნენ კინოსურათს „ჯეი ბრაუნი“, ჩვენ ორჯერ ვილაპარაკეთ და მე მივხვდი, რომ მან ძალიან კარგად იცოდა ჩემი ნიგნები. ის ქმნიდა იქიდან იდეებს, ისეთს, რომელზეც მე ვერ ვიფიქრებდი. მას უნდა დანერგოს სცენარი ჩემი რომანის მიხედვით „მომაკვდინებელი გასროლა“. ტარანტინოს სურს ფილმი გადაიღოს კინორეჟისორმა ტონი სკოტმა და მთავარი როლი კი შესარულოს დენირომ. ასეთია მისი გემოები.

— უკანასკნელ პერიოდში პოლივუდში თქვენ ბევრს გიხდიან?

— დიას, ფილმისათვის „თვალთახედვის მიღმა“ გადა-

იღებენ გასართობ ფილმებს, თუმცა უნდა ავლიწნო, რომ ფანტასტიკა მაინც და მაინც არ მიტაცებს.

— თქვენ სცენარების წერა 1970 წელს დაიწყეთ?

— როდესაც მე პირველად დაწერე, პოლივუდში მკითხეს რამდენი „ბაქსი“ გინდათ, რომ გადაგიხადოთო კვირაში. როდესაც მე შემომთავაზეს 2500 დოლარი, გავოცდი, წარმოდგენაც არა მქონდა იმაზე, რომ მწერალს შეიძლება დაუწიონ დროებითი ხელფასი.

— რატომ გამოვიდა ფილმი „დაიჭირე ჯუჯა“ კარგი და სხვა ფილმები არა?

— ჩემი ნიგნების ეკრანიზება ძალიან რთულია, იმიტომ, რომ მათ არ შეიძლება მოეპყრათ სერიოზულად, მაგრამ არც არასერიოზულად, სურათში ყველაფერი ხდება კომიკურად, ხოლო მსახიობები თავიანთ გმირებს სერიოზულად ათამაშებენ.

— თქვენ შეგიძლიათ მოგიყვანოთ მაგალითი, რათა უფრო გასაგები გახდეს?

— მაგალითად...

მე სხვა მაგალითს მოვიყვან: ბრუს უილისმა გამოიგზავნა სცენარი ჩემი ნიგნიდან „ქურდები“: ამ სცენარში ერთი გმირი ეუბნება მეორეს „იცო, რომ ამერიკაში ქალი ძალადობისკენ უბიძგებს ყოველ 16 წამში“ სცენარში გმირი იღიმიება. მე ავუსენი უილისს, რომ ეს ყმაწვილი კი არ „ხოხმაობს“, არამედ უბრალოდ, ასეთი მენტალიტეტი აქვს.

— მართალია, რომ ამ ფილმის ყველა მსახიობმა თანამოხა განაცხადა სურათში „იყავი მიზნობრივი“ თამაშში?

— ეს კი მართალია, მაგრამ ჩვენ გავუგზავნეთ ჯონ ტრავოლტას ნასაკითხად რომანი, რომელიც 115 ფურცელს შეადგენს, მას არ წაუტოხავს, თუმცა მთავარი როლის შესრულებაზე დაგვთანხმდა. ჩვენც ამის იმედი გვაქვს (იცინის ედმონი).

— თქვენი ნიგნი „თავისუფლება კუბას“ უკვე აპირებს ეკრანიზებას?

— სცენარი შესანიშნავია, ისინი ვერ კიდევ არაფერს ამბობენ გადაღებებზე — იმიტომ, რომ ასეთი არაფერი გაუკეთებიათ ჯერ-ჯერობით. „ვიცხოვრებთ და ვნახავთ“.

მიშელ პფაიფერი დაიბადა 1958 წლის 29 აპრილს კალიფორნიაში ქალაქ სანტანაში, იზრდებოდა კონსერვატიულ ოჯახში.

მამა, დეკ პფაიფერი, საქმლის ფულს იმით შოულობდა, რომ ელექტრორადიატორებს აყენებდა ოთახებში, ხოლო დედა კი დიასახლისი იყო.

მიშელს პატარა ხულიგანს უწოდებდნენ. უფროს კლასებში მან დაიწყო გაკვეთილების გაცდენა. საათობით დადიოდა პლაჟზე და ეწეოდა.

მუშაობა მსახიობმა 10 წლისამ დაიწყო. მამასთან რეცხავდა გაფუჭებულ მაცივებს, რომელშიც ანაზღაურება 50 ცენტრი ჰქონდა, უკვე 14 წლის კი მუშაობდა მალაზიაში გამყიდველად.

ერთ-ერთ სილამაზის კონკურსზე მიშელ პფაიფერმა გაიმარჯვა, რამაც ბიძგი მისცა სარეკლამო როლიკებში მიელო მონანილობა. პონორით იღებდა გაკვეთილებს მეტყველებასა და მსახიობის ხელოვნებაში.

1982 წელს პფაიფერს მისცეს დიდი როლი ფილმში „ბროლინ-2“. მართალია, სურთმა კრახი განიცადა, მაგრამ მიშელის თამაშმა პროდიუსერთა ყურადღება მიიქცია და მომდევნო წელს მან შეასრულა ალ პაჩინოს მეუღლის როლი სურათში „სახე შრამით“. სწორედ ამ ფილმმა მისცა ყველაზე დიდი ბიძგი აღმავლობისკენ, ხოლო ფილმმა „ისტგუდელი ალქაჯები“ კი ვარსკვლავად გახადა. კინო კრიტიკოსმა პოლინი კრეიტცმა თქვა — „მიშელი არის ნაზი, გამჭვირვალე და მაგნიტური“.

გოგონა „სუპერმარკეტადან“ სამჯერ იყო „ოსკარის“ ნომინანტი შორის. მას პარტიორობა უხდებოდა ისეთ ტიტანებთან, როგორებიც არიან: რობერტ რედფორდი, ჯეკ ნიკოლსონი, ჯონ მალკოვიჩი, მიშელმა შეძლო არ დაკარგულიყო მათ ფონზე.

80-იანი წლების ბოლოს და 90-იანი წლების დასაწყისში მიშელ პფაიფერს გმირები ძირითადად უღებოდა იყენენ. ვილაც თვლ-

არის ტელესერიალების პროდიუსერი. პირველი ქორწინება მსახიობისა ჰიტერ ხარტონთან განქორწინებით დამთავრდა, მას შემდეგ ბევრთან ჰქონდა ხანმოკლე ურთიერთობა. მათ შორის არიან: მაიკლ კიტონი, ჯონ მალკოვიჩი, ველ კილმერი.

1993 წლის მარტში მიშელმა შევიდა აიყვანა მულატი კლაუდია როზა და როდესაც ბავშვს შეუსრულდა ერთი წელი, მიშელი და დევიდ კელიც იმ დღეს დაქორწინდნენ და ბავშვმაც მიიღო კელის გვარი. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ სწორედ ამავე დღეს დაორსულდა მიშელი და 1994 წ. შეეძინა ბიჭი, ჯონ გენრი. ასე, რომ მსახიობი ერთდროულად გახდა მეუღლეც და ორი შვილის დედაც.

იდა, რომ მისი ბიუსტი სტალონეს ბიუსტს ნააგავდა და თანაფარდი იყო. იგი იტანჯებოდა ქმრების უყურადღებობითა და ლალატით.

უკანასკნელი ფილმი მიშელის მონანილობით გამოვიდა 1987 წელს. ეს არის დრამა „ათასი აკრი“, რეჟისორია ჟაკინ მურზაუსი. სურათში ნაჩვენებია ფერმერული ცხოვრების ინტრიგები.

მსახიობს 33 ფილმში აქვს ნათამაშები, დაწყებული 1979 წელს ფილმით „მარტონიელა ადამიანი“ რეჟისორი ჯონ ალენილი და დამთავრებული სურათით „სიზმარი ზაფხულის ღამეს“ მაიკლ ჰოვმანის რეჟისორობით 1998 წლამდე.

მიშელს მეუღლე დევიდ კელი

მიშელ პფაიფერი

(უმტა რამ მის ცხოვრებასა და კარიერაზე)

არის ტელესერიალების პროდიუსერი. პირველი ქორწინება მსახიობისა ჰიტერ ხარტონთან განქორწინებით დამთავრდა, მას შემდეგ ბევრთან ჰქონდა ხანმოკლე ურთიერთობა. მათ შორის არიან: მაიკლ კიტონი, ჯონ მალკოვიჩი, ველ კილმერი.

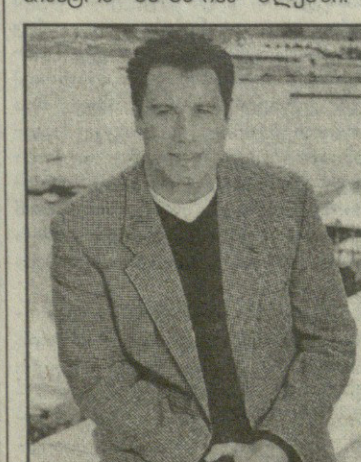
1993 წლის მარტში მიშელმა შევიდა აიყვანა მულატი კლაუდია როზა და როდესაც ბავშვს შეუსრულდა ერთი წელი, მიშელი და დევიდ კელიც იმ დღეს დაქორწინდნენ და ბავშვმაც მიიღო კელის გვარი. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ სწორედ ამავე დღეს დაორსულდა მიშელი და 1994 წ. შეეძინა ბიჭი, ჯონ გენრი. ასე, რომ მსახიობი ერთდროულად გახდა მეუღლეც და ორი შვილის დედაც.

სრავილსა

... მთელი ზაფხულის განმავლობაში ჯონ ტრავოლტამ 20 კგ. მოიმატა, ხოლო 7 სექტემბერს კი უკვე სამუშაოდ დაეკავს. როგორც ქალები დღესასწაულებისათვის ხდებიან, რათა ჩაეტიონ მათთვის საყვარელ კაბაში, ასევე ტრავოლტამ ზედმეტი წონა უნდა მოიკლოს, რათა ტანსაცმელს დაუბრუნოს თავისი სილამაზე. ამ პრობლემას თუ არ გადალახავს, თვალთ ვერ იხილავს როლს ფილმისათვის, განაცხადა რეჟისორმა მარტინ სკორცეზემ.

ამ დაცინვის შემდეგ 150 კგ-იანმა ტრავოლტამ მსიარულად გადაიხარხარა და დაიწყო მკაცრი დიეტის დაცვა და ტრენაჟორებზე ვარჯიში, რათა

გადაღებების დროს გახდეს ისეთი, როგორც იყო ფრენკ სინატრა 50-60-იან წლებში.

ტომ ჰრუზი და ნიკოლ ქიდმანი განხორბების ზღვარზე

პოლივუდში ხელიდან ხელში გადადის კასეტა, რომელშიც ისმის ნიკოლ ქიდმანისა და ტომ ჰრუზის სასტიკი და ალგზნებული ჩხუბის ხმა. ეს ხმა ჩაინერა რადიომიმღებმამ, როდესაც ცოლ-ქმარი ერთმანეთს მობილური ტელეფონიდან ელაპარაკებოდნენ. ქიდმანი მას „კარატიშკას“ უწოდებდა და ადანაშაულებდა, რომ ნაკლებ ყურადღებას იჩენს მეუღლის მიმართ და როგორც ყოველთვის აღარ ჩუქნის ყვავილების თაიფულს. ეს ფირი იყიდება ყველა

გაზეთების ჯისურში, მაგრამ ამ კამათის მიუხედავად მათი ხმების მიღმა მაინც იგრძნობა სითბო და სიყვარული. კრუზების ოჯახის ადვოკატი აცხადებს, რომ ეს ფირი ყალბად არის შეთითხნილი. ხმები მართალია მათია, მაგრამ ამოკრეფილია სხვადასხვა კინოფილმიდან. თვით ქიდმანი და კრუზი უკვე მეშვიდე წელია ცხოვრობენ ტკბილად და ზედნიერად. როგორც თვითონ აცხადებენ მთელი ეს პერიოდი თითქოს მხოლოდ თაფლობის თვეაო.

ივანე ჯავახიშვილის სახ. ისტორიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის შრომის ფელაქციის ჯგუფის წევრთა მიმართვა ინსტიტუტის დირექტორს, აკადემიკოს გიორგი მელიქიშვილს

ბატონო გიორგი! სამი წელია, რაც ისტორიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის კრების წინაშე თქვენ სიტყვით არ გამოხატულხართ. განვიხილო ერთი წლის მანძილზე, თქვენი სურვილის საწინააღმდეგოდ, ორჯერ გავმართეთ საერთო კრება, რომლებზედაც დასწრება არ მოხერხდა: ჩვენ თქვენდამი გვაქვს მთელი რიგი შეკითხვები, რომლებსაც საჯაროდ, პრესის საშუალებით, დაგისვამთ:

1) ორი წელი შესრულდა მას შემდეგ, რაც თქვენ უკანასკნელად (მეორედ) აგირჩიეს ჩვენი ინსტიტუტის დირექტორად. ჩანაფიქრიდან რა გააკეთეთ და რა ვერა ამ ხნის განმავლობაში?

2) 1987 წელს თქვენ გააუქმეთ აკად. ნიკო ბერძენიშვილის მიერ 1961 წელს ინსტიტუტში დარღვეული განყოფილება, რომელიც ქართული საზოგადოებრივი აზროვნებისა და ისტორიოგრაფიის ისტორიას შეისწავლიდა. რა გახლდათ ამ ქმედების თქვენი ნიშნული მოტივი? წელს თქვენი ინიციატივით აღნიშნული განყოფილება კვლავ აღდგენილი იქნა. რა მოხდა? როგორ გავიგოთ განყოფილების თერთმეტწლიანი წყვეტილობა?

3) თქვენი გადაწყვეტილებით

ინსტიტუტის შვიდი წამყვანი მეცნიერ-თანამშრომელი მთავარი მეცნიერ-თანამშრომელი გახდა. რაა ამ უკანასკნელი სამეცნიერო სტატუსის კრიტერიუმები?

4) 1995 წლის 15 ივნისს მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრებაზე თქვენ აღნიშნავდით ისტორიის თეორიის დიდ მნიშვნელობას. სამწუხაროდ, მაშინ მხოლოდ ხუთწუთიანი გამოსვლის შესაძლებლობა მოგეცათ. დიდი სიამოვნებით მოვისმენდით თქვენს ფრცხელ მოხსენებას აღნიშნული საკითხის თაობაზე საინსტიტუტო სემინარზე. ამასთან დაკავშირებით ჩვენი ინსტიტუტის წამყვანი მეცნიერ-თანამშრომელი, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი გურამ ყორანაშვილი თქვენ ხშირად გასაყვედურობთ ხოლმე ისტორიის თეორიის, მეთოდოლოგიის უგულებელყოფას. რა განსხვავებაა ამ თვალსაზრისით თქვენს შორის?

5) თქვენ ხელმძღვანელობთ აკადემიის პრეზიდიუმთან არსებულ კომისიას, რომელსაც ევალება კოორდინაცია გაუნის საისტორიო გამოკვლევებს საქართველოში. ხომ ვერ მოგვახსენებდით, თუ რა გავაკეთეთ ამ მიმართულებით?

6) ჩვენი აზრით, ინსტიტუტის სტრუქტურებში 18 განყოფილების არსებობა აშკარად

ზედმეტია. რას გვეტყოდით ამის შესახებ.

7) რა პირობებში, როგორ თემებზე მუშაობისას ქმნით საპრობლემო ჯგუფს შესაბამისი ხელმძღვანელით?

8) როგორია თქვენი საკადრო პოლიტიკა უკანასკნელი წლების მანძილზე?

9) როგორი გახლავთ ურარ-ტოლოგიის პერსპექტივები საქართველოში?

10) როგორ გესახებათ საქართველოს ძველი ისტორიის შემსწავლელი ახალგაზრდა კადრების პოტენციალი?

11) როგორც ვიცით, მზადდება საქართველოს ისტორიის ნარკვევების რუსული ვარიანტის დანარჩენი ექვსი ტომის გამოცემა. რამდენად მიზანშეწონილია ეს?

12) რამდენადაც ცნობილია, უკვე 2-3 წელია, რაც უმაღლესი სამეცნიერო ტიტულები მქონე პირთაგან შემდგარი კოლექტივი თქვენი მონაწილეობით ამზადებს საქართველოს ისტორიის სამ თუ ოთხტომეულს. გვანტერესებს, რა მდგომარეობაა ამ მხრივ.

წინასწარ მადლობას მოგახსენებთ პასუხებისათვის.

ისტორიის და ეთნოგრაფიის შრომის ფელაქციის ჯგუფის წევრები.

კოპირსია და ბიზნესი ქართული გაზეთით

საბჭოთა კავშირის ნგრევამ, ჩაკეტილი ეკონომიკური სივრცის საზღვრების უეცარმა რღვევამ, ქვეყნის საბა-

სომ განაცხადა, გამართულია სასასწორე მეურნეობა, მოწყობილია სანაგვე ბუნკერები, დაცულია სან-ჰიგიენური ნორმები, მუშაობს ექიმი და ამდენად, ამეობიზის გაგრძელებისათვის სათანადო უზრუნველყოფით, უბრალოდ, წყლის ნაყვას ჰგავს.

„როდესაც მე ისევ დავბრუნდი ბაზრის დირექტორად, თითქმის ყველაფერი დაანგრეული და გაჩანაგებული დამხვდა. შემდგომ კი ჩავატარეთ მიმდინარე რემონტი, აღვადგინეთ წყალგაყვანილობა, ნაგავსაყრელად ქვეულ ბაზარში დავაყენეთ ბუნკერები და ბევრი რამ, რომელთა ჩამოთვლაც შორს წავგიყვანდა“

— განაცხადა ქალბატონმა ელისომ და ბოლოს, იმ მიზეზზეც გვესაუბრა, თუ რატომ ვერ ასრულებდა იგი თავის მოვალეობას ერთი წლის განმავლობაში.

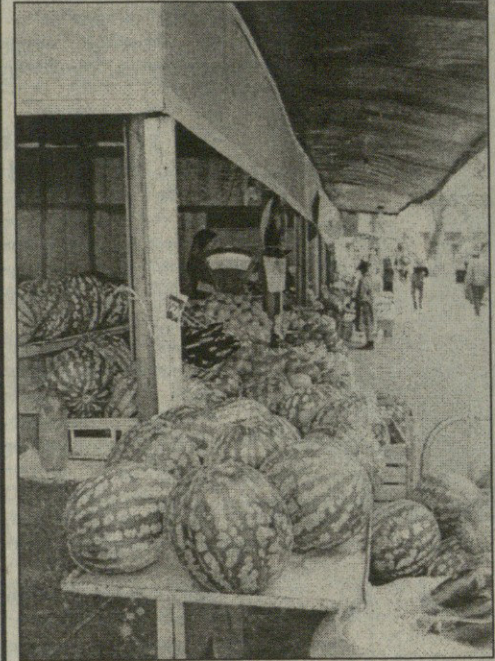
„ადგილობრივი მმართველობა და თვით გამგებელი, ხელშეწყობის ნაცვლად, ხელს გვიშლიდა მუშაობაში. მართალია, მე პირადად ნაძალადევის რაიონის გამგებლის მიმართ რაიმე პიროვნული ინტერესები არ მაქვს, მაგრამ თუ მართლა სამართლებრივი სახელმწიფოს შენებას ვაპირებთ, სადაც ქვეყანა კანონებმა უნდა მართონ და არა ცალკეული ხელმძღვანელის ამბიციებმა, ასეთი მიდგომა მხოლოდ დაღუპვისაკენ წაიყვანს ქვეყნას.“

ჩემი განთავისუფლება ბაზრის დირექტორის თანამდებობიდან, მხოლოდ და მხოლოდ გამგებლის, მისი გარემოცვის (ვაჭრობის განყოფილების უფროსის ზამბახიძის) ინიტერესებში ჯდებოდა, მომხსნა კიდევ, მაგრამ სასამართლოს გადაწყვეტილებით მე ისევ აღმადგინეს. ამ საკითხთან დაკავშირებით ინფორმირებული იყო ბატონი მიხეილ სააკაშვილი, რომელიც მაშინ, საქართველოს პარლამენტის საკონსტიტუციო, იურიდიულ საკითხთა და კანონიერების კომიტეტს ხელმძღვანელობდა. მისი დიდად მადლობელი ვარ, სწორედ მან მიმართა წერილობით შესაბამის ორგანოებს, რათა აღსრულებულიყო სასამართლოს კანონიერი გადაწყვეტილება ჩემი აღდგენის შესახებ. ასე რომ, რომ არა ეს წერილი, ადგილობრივი მაფიოზურ-კლანური ძალები ჩემი აღდგენის დღესაც წინააღმდეგნი იქნებოდნენ. სამართალმა პური ქაშა, მაგრამ დღესაც არ მასვენებენ და ისევ სასამართლოში მიჩვივან. სურთ ხელში ჩაიგდონ ბაზარი და თავიანთი მაფიოზური ინტერესების განსახორციელებლად გამოიყენონ“.

ესაუბრა

კობა კახანაძე

P.S. გამოვემშვიდობებ ქალბატონ ელისოს და ცოტა არ იყოს, გული დაგვენდა. ნუთუ შეიძლება, ქართველმა კაცმა თავის ვინო ინტერესებს, ამბიციებს შესწიროს კოლექტივის ინტერესები?

ზრო ეკონომიკაზე გადასვლამ და საზოგადოების უდიდესი უმრავლესობისათვის უცნობი ეკონომიკური ურთიერთობების დამყარებამ, შიდა

ბაზრის დაუცველობამ და ამ კუთხით გამოუცდელი ჩვენი ახლადგამომცხვარი ბიზნესმენებისა თუ კომერსანტების დილემანტიზმმა, სახელმწიფოს მიერ გატარებულმა არასწორმა ეკონომიკურმა პოლიტიკამ, ქვეყანა კრახის პირას მიიყვანა, საქართველო მიება იაფვასიან, უხარისხო აღმოსავლურ ბაზარს, რომელსაც წინ უსწრებდა დანაშაულებრივი, ლიბერალური ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა და დაცარიელებული სახელმწიფო ხაზინა, სამაგიეროდ ზოგიერთმა კომუნისტმა „კომბინატორმა“ და „მეცხემ“ — ბიზნესმენის ან კომერსანტის სახელი დაირქვა, ზოგი კი კურიოზულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, ერთი-ორი „კაპიტი“ იშოვა, „მერსედესში“ ჩაჯდა, შალსტუხი ჩამოიკიდა და როდესაც ჯიბეზე ხელი მოისვა, შიგ „გაგვრეტილი შაურანი“ კი აღარ მოეპოვებოდა, ასე დარჩა საზოგადოების ერთ ნაწილს ფულით სავსე ტომრები, უდიდეს უმრავლესობას კი გაგვრეტილი ჯიბე. აი, კომერცია და ბიზნესი ქართული გაზეთით.

ქვეყანაში დღეს არსებულ არაკეთილსინდისიერ კონკურენციან საკმაოდ ბევრს საუბრობენ, ბევრი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია გაგრძელებულმა ამეობიზის ეპიდემიამაც.

გაურკვეველ ვითარებაში აღმოჩენილმა შესაბამისმა ორგანოებმა პასუხისმგებლობა უმაღლესი მოიხსნეს და ერთადერთ მიზეზად ბაზრობებზე გაგრძელებული ანტისანიტარია დაასახელეს. ამ საკითხის დასაზუსტებლად ნაძალადევის რაიონში არსებულ შპს „პატარა ბაზრის“ დირექტორს, ქალბატონ ელისო გიგაურს გავესაუბრეთ.

ცნობისათვის იმასაც გეტყვით, რომ ბაზრის ტერიტორიაზე შესვლისთანავე თვალში გეცემათ სისუფთავე, მომხმარებელთა კმაყოფილი სახეები და ათასი სხვა რამ, რომელიც სწორედ ამ ბაზრისთვისაა დამახასიათებელი. როგორც ქალბატონმა ელი-

საქართველოს პრეზიდენტს, ბატონ ედუარდ შევარდნაძეს პარლამენტის თავმჯდომარეს, ბატონ ზურაბ შვანიძეს სახელმწიფო მინისტრს, ბატონ ვაჟა ლორთქიფანიძეს ფინანსთა მინისტრს, ბატონ მიხეილ ჭკუასელს პარლამენტის ყველა ფრაქციათა თავმჯდომარეებს ყველა პოლიტიკური პარტიისა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელს ადამიანის უფლებათა დაცვისა და პატიმართა სოციალური უზრუნველყოფის საერთაშორისო ორგანიზაციის პრეზიდენტს ბატონ გიორგი თევზაძეს სახალხო დამცველს ბატონ დავით სალარიძეს

ღია წერილი

ყოფილი შემხანველი სალაროების მენაბრეთა და „ახალი ქართული ბანკის“ მენაბრეთაგან.

საქართველო შეუერთდა და აღიარა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1948 წელს გამოცხადებული „ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია“. ეს იმას ნიშნავს, რომ დეკლარაციის პრინციპების პატივისცემა და შესრულება სავალდებულოა. ამ დეკლარაციის მე-17 მუხლში ნათქვამია: „შენ უფლება გექვს ფლობდე ქონებას, როგორც ერთპიროვნულად, ასევე სხვებთან ერთად (საზიაროდ) და ვერაფერ ჩამოგართმევს მას თვითნებურად: 1. ყოველ ადამიანს აქვს უფლება ფლობდეს ქონებას, როგორც ერთპიროვნულად, ასევე სხვებთან ერთად. 2. არ შეიძლება ვინმეს თვითნებურად ჩამოერთვას მისი ქონება.“

ზემოთაღნიშნული დებულებების აშკარა დარღვევა არის ის, რაც დღეს ხდება ჩვენი ქონების დანაშაულების მიმართ. მიმდინარეობს ანაბრების ინდექსაცია, რომლის მიხედვითაც მენაბრე იღებს (როდესაც, დასადგენია) მის მიერ შესაღარიკო შეტანული თანხის 1/10%, ხოლო დანარჩენი 90/99% იკარგება, ანუ ხდება ანაბრების ძირითადი ნაწილის ჩამორთმევა მენაბრეთა თანხმობის გარეშე. უარეს მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ ის მენაბრეები, რომლებიც მიმზიდველი რეკლამების საშუალებით შეცდომაში შეიყ-

ვანეს, ანაბრები გადაატანინეს „ახალი ქართული ბანკის“ ანგაროში და გახდნენ ამ ბანკის მუპაიეები. მათ „ახალ ქართულ ბანკში“ (უზნადის ქ. № 37) ეუბნებიან: „თქვენი საპაიო შენატანების საკითხი უნდა გავრკვიოთ იმ სალაროში, რომლის მენაბრეებიც იყავითო“, ხოლო სალაროში უცხადებენ: „ჩვენ ყოველგვარი დოკუმენტაცია გადავცეთ ბანკს და საქმეც იქ უნდა გაიკვესო“. რა არის ეს, თუ არა აშკარა, ნებადართული ყაჩაღობა, ძარცვა-გლეჯვა დღისით, მზისით. საკითხავია, ვინ უმადრებს ზურგს „შარაგზის ყაჩაღებს?“ ასეთი რამ არ გაუკეთებია „მსოფლიო ჯვალათის“, „ტირანისა“ და „ყაჩაღის“ სახელით მონათლულ სტალინსაც კი, რომელმაც 1947 წელს ფულის რეფორმის გატარების დროს მცირე დანაშოგების მქონე მენაბრეების დაცვის მიზნით 3000 მანეთამდე რაოდენობის ანაბრეები გაანადგურა შეფარდებით 1:1, მიუხედავად სალაროში მათი შეტანის თარიღისა.

სახელმწიფო მოხელეები აცხადებენ, რომ ამჟამად სახელმწიფოს უჭირს და არა აქვს საშუალება მოსახლეობას სრულად დაუბრუნოს დანაშოგების მთელი რაოდენობა, თუმცა ჩვენ არავინ გვეკითხება, გვიჭირს თუ გვილხნის.

სახელმწიფოს ხელში მოხვედრილი ჩვენი დანაშოგები ხომ ცოცხალი ფული იყო, რომელიც მუშაობდა და მოგებას იძლეოდა, დაბანდებული

იყო მატერიალურ სფეროში. მატერიალურ ღირებულებათა გაუფასურებას ადგილი არ ჰქონია, ამიტომ ინფლაციის მოტივით ამ უკანონობის დანაშაულები შეუძლებელია. თუ სახელმწიფოს დღეს არა აქვს გადახდის შესაძლებლობა, მაშინ გაგვისტუმროს სვალ ან ზეგ, მაგრამ უფრო პატიოსნად, ანაბრების შეტანის მომენტში არსებული ფულადი კურსისა და მსყიდველობითი უნარის გათვალისწინებით.

ნათქვამია, „მიბარებული მგელმაც შეინახაო“, ამიტომ ღია წერილის ადრესატებს ღიხობთ დახმარებას, დაგვიცვან მგლებისაგან. იქნებ გულთან მიიტანოთ ასიათასობით გაძარცვულ-მოტყუებული მენაბრე-ამომჩიველების მეტად მტკივნეული საკითხი, რათა აღიძრას სამართლოში, ჩატარდეს სოციოლოგიური გამოკვლევა, საერთო-სახალხო პლენიცი-ტი, ან სხვა რაიმე ღონისძიება, რომელიც აღადგენს ჩვენ, როგორც ადამიანის ქონებრივ უფლებებს, რაც გათვალისწინებულია „ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციით“.

გაძარცვული მენაბრეები და მოტყუებული მუპაიეები:

შოთა კახანაძე
შოთა ჭავჭავაძე
ვაჟა უჩანავიძე
მარცია სახელაშვილი
შაჰურა თვალაბაიშვილი
სულ 777 ხელმოწერა,
ხელმოწერები გრძელდება

საპარტიო

დაუსჯელობის სინდრომი

„ელიზი“ — „ომეგა“-ს სასამართლო პროცესის თაობაზე გამოქვეყნებული მუბლიკაციების წამკითხველ მოქალაქეებთან საუბრებმა (ზოგ რედაქციაში შევხვდი, ზოგმა ქუჩაშიც გამაჩვენა) დამარწმუნეს, რომ უმეტესობას სწორად ესმის საბაზრო ეკონომიკის პრობლემები, ქართველ ბიზნესმენთა შორის ურთიერთობის ცივილიზებული ფორმების დამკვიდრებისათვის ყურნალებისთვის ზრუნვა, იმ აზრსაც იზიარებენ, რომ „ელიზი“-ს პრეზიდენტმა, ამჟამად ბრალდებულმა თამაზ ელიზბარაშვილმა, კონკურენტი ფირმის „ომეგა“-ს ჩამოშორება ბიძაძური მეთოდებით სცადა, მაგრამ თავის გათხრილ ორმოში თვითონვე ჩავარდაო...

შემხედნენ ისეთებიც, რომლებსაც ფარატინა ქალაქად მიაჩნიათ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის კოლეგიის (თავმჯდომარე ლენგერ ბოჭორიშვილი) მიერ 1998 წლის 20 აგვისტოს გამოცხადებული განაჩენი და „ელიზელის“ „კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის გამო დაჩაგრულად მიიჩნევენ.

მოკლედ, მოქალაქენი, ძირითადად, იმის მიხედვით მსჯელობდნენ, ვის „რომელი მხარის უზრუნველყო“ მუბლიკაციები ჰქონდა ნაკითხული და ვის მიმართ გააჩნდა პირადი სიმპათია-ანტიპათიები, ზოგს კი საერთოდ არ აინტერესებდა ეს საკითხი — „ასეც უქნიათ ერთმანეთი დაუხოციათ“ — გულ-ღრმოდ აცხადებდნენ თავიანთი დუსჭირი ცხოვრების გამო ყველზე გაულაცრუებულნი.

მოკლედ, ჩემი მიკრო-სოციოლოგიური გამოკითხვის შედეგები (დაახლოებით 50 კაცთან მომიწია საუბარმა) ასეთია:

1) ფირმა „ომეგას“ ჩამოცილება მართლაც სურდა

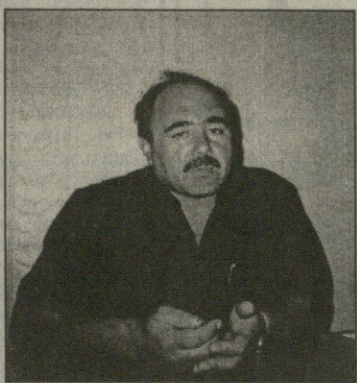
„ელიზი“ — „ომეგა“-ს სასამართლო პროცესის გაშუქების დროს მომიწია (რასაც ყოველთვის ვინიშნავდი). ისე კი, ფართო სოციოლოგიური გამოკვლევა მართლაც რომ ჩაატაროს ვინმემ, დარწმუნებული ვარ, ჩვენში გაბატონებული სამართლებრივი ნიშნისა და დაბალი სამართლებრივი კულტურის გამო, უმეტესობა იმას განაცხადებს, რაც მე თოთხმეტმა კაცმა განმიცხადა.

როცა თვით მოქალაქეა დაუცველი, მისი ღირსება შელახული და პატივი დამცირებული, ძნელია მათ ის დააჯერო, რომ ფირმა „ომეგა“, რომელმაც 23 მილიონი სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიტანა და დღესაც ეხმარება უამრავ გაჭირვებაში ჩავარდნილ თანამემამულეებს, — დაზარალებულია და დაცვა სჭირდება.

არადა, ფაქტია: რომ არა „ელიზელთა“ მიერ კონკურენტი ფირმა „ომეგა“-ს ჩასაძირად განხორციელებული თავდასხმები, ამ ორ ქართულ ფირმას შეეძლოთ უფრო მეტი წვლილი შეეტანათ ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური აღორძინების საქმეში, არც ამდენი კაცი აღმოჩნდებოდა დანაშაულში ჩათრეული და თავ-თავიანთ ოჯახებს არ მოწყდებოდნენ უზუნაესი სასამართლოს განაჩენით სასჯელდადებულნი.

აქვე იმასაც დავეძენ, რომ როცა ვნერ: „ელიზელთა“ ბანდის მეთაურობაში ბრალდებულ თამაზ ელიზბარაშვილსა და სხვათა მიმართ ერთი წლის წინ შეჩერებული ცალკე წარმოებად გამოყოფილი საქმის გამოძიება უნდა განახლდეს-მეთქი, ეს იმას კი არ ნიშნავს, რომ მე „ვინმეს სისხლი მწყურია“ (ღმერთმა დამიფაროს), უბრალოდ ჩვენს ქვეყანაში პირველად მომხდარი ასეთი მძიმე კატეგორიის დანაშაულის ყველა დეტალი თუ

ქართული პროდუქცია ფეხს იდგამს

— ბატონო ოთარ, შტრიხები თქვენი პორტრეტისათვის? — მე პატარძელული კაცი ვარ. დავიბადე 1950 წ. მყავს მეუღლე და სამი ვაჟიშვილი. დავამთავრე ზოოვეტერინალური ინსტიტუტი. ვმუშაობ ჩემი სპეციალობით პატარძელის მეფრინველეობის ფაბრიკაში 1972 წლის იანვრიდან. ბოლო სამი წელი კი ამავე ფაბრიკის დირექტორი ვარ.

— საერთოდ, საქართველოში განვითარებულმა მოვლენებმა ღრმა კვალი დააჩნია ჩვენს ეკონომიკურ მდგომარეობას. კერძოდ, დაირღვა ძველი ეკონომიკური კავშირები, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა მოშლილია, ჭირს გასაღების ბაზრის შოვნა, ეკონომიკა მთლიანად გაჩანაგდა. თქვენ კი როგორღაც შესძელით მეფრინველეობის ფაბრიკის შენარჩუნება და მისი ნელ-ნელა ფეხზე დაყენება. რას იტყვით ამის შესახებ?

— აქაური, პატარძელული კაცია ლადო მარგვაშვილი, რომლის დამსახურებაა ეს. სოფელ პატივი სცა, გვერდში ამოვუდგა და 45 კაცი დაასაქმა. გავაცოცხლეთ ეს ძველი დარგი. რუსეთიდან კვერცხი შემოვიტანეთ, წინილები გამოვჩვენეთ, გამოვზარდეთ ქათამი და ალბათ, ამ თვის ბოლოს ჩვენს პროდუქციას, რომელიც ეკოლოგიურად სუფთაა, მიიღებს თბილისის მოსახლეობა.

— ბატონო ოთარ, გასაღების ბაზარი სად გექნებათ, მხოლოდ საქართველოში თუ სახელმწიფოს გარეთაც გაიტანთ პროდუქციას?

— ჯერ-ჯერობით გასაღების ბაზარი იქნება ჩვენი სახელმწიფო, კერძოდ კი, თბილისი. შემდეგ, რომ მოვებარდებით, რუსთავი, ქუთაისი, ფოთი და ასე შემდეგ. ჩვენ გვინდა, რომ ჩვენს მოსახლეობას მივანოდოთ ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტი, რაც მდგომარეობს შემდეგში: კვერცხის შენახვის ვადა ნ დღეა, შემდეგ კი ის უნდა ჩამოფასდეს და რატომ? —

10 დღეში კვერცხი კარგავს სასარგებლო თვისებებს სანახევროდ. 20 დღეში კი მთლიანად. ასლა ვთქვათ, კვერცხი მოდის სხვა ქვეყნიდან, ის უნდა მოქუჩდეს პატარა-პატარა ფერმებში, რათა ცოტ-ცოტას წამოღება კომერციული ხაზით არა რენტაბელურია, ამასობაში გადის 15 დღე. მაინც. მერე მოუმატეთ ამას განბეჭება, ტრანსპორტირება, სამაცივრე დანადგარებში შეტანა, რასაც ბოლოში ვთქვამთ. ასეთი კვერცხი საკვებად უკვე უვარგისია, მითუმეტეს, ბავშვებისათვის, თუ არ ვიტყვით იმას, რა პრობლემები ხდება მათი რეალიზაცია და ტრანსპორტირება.

კვერცხი ცოცხალი არსებაა, აქვს ფორები, რითაც ის სუნთქავს და ეს ფორები თუ ამოივსო ქუჩყით, კვერცხი უვარგისი ხდება. ჩვენი პროდუქცია კი მეორე დღესვე მიწოდება მოსახლეობას. იგი ახალი იქნება და საკვებად

ხელისუფლების არასწორი პოლიტიკა გარკვეულწილად დიდ წინააღმდეგობაში აგდებს ჩვენს მრეწველობას და მრეწველს. არასწორმა სავადასახალო სისტემამ დააჩინა და გააჩანაბა პოლიტიკა. მრეწველობისათვის საჭირო ნედლეული იზაბრება არა სწორად. ძველანაში კი ხდება იმპორტირება მზა პროდუქციისა, რომელიც პოლიტიკურად უვარგისია. ამავე დროს გაცილებით იაფად, თვითღირებულებასთან შედარებით, რათა საბარტელეოში ჩაქვედს მრეწველობა და სხვა ძველანა დაიკარონ ჩვენი ბაზარი.

ყოველივე ამის შესახებ გავსაუბრეთ პატარძელის მეფრინველეობის ფაბრიკის დირექტორს, ბატონ ოთარ შტრიხს...

მეტად სასარგებლო. — გაუნფეს თუ არა თქვენი ფერმის კვერცხი უცხო ქვეყნიდან შემოტანილ კვერცხს კონკურენციას ფასების მიხედვით. თქვენ მოგესხენებათ, რომ უცხოეთიდან შემოტანილი პროდუქცია უფრო იაფია, ვიდრე ადგილობრივი. თქვენი აზრით, ხომ არა აქვს რაიმე დარღვევებს ადგილი?

— რა თქმა უნდა, ადგილზე წარმოებული პროდუქცია უფრო იაფი უნდა ჯდებოდეს შემოტანილთან შედარებით. ეს ლოგიკურია. საბაჟო და ტრანსპორტის ხარჯებმა პროდუქციის თვითღირებულება მკვეთრად უნდა გაზარდოს, მაგრამ ალბათ ახერხებენ ზოგიერთი კანონიერი გზის გვერდის ავლას, რითაც ბიუჯეტი ზარალდება.

— ბატონო ოთარ, მე მახსოვს, ადრე თქვენი მეფრინველეობის ფაბრიკიდან მარაგდებოდა თბილისი და რუსთავი. იყო სპეციალურად გახსნილი ფრინველის მაღაზიები, სადაც იყიდებოდა კვერცხი და დაკლული ქათამი, რომელიც დიდი პოპულარობით სარგებლობდა მოსახლეობაში. როგორ ფიქრობთ, შეძლებთ ქათმის ხორცი დედაქალაქის მოსახლეობის მომარაგებას და კონკურენციას განეგას იმ ფერმებთან, რომელთაც ე.წ. ქათმის ბარკლები შემოაქვთ?

— ჯერ-ჯერობით ჩვენ აქცენტი კვერცხის წარმოებაზე გვაქვს ალბუმი, ხორცის წარმოება ცოტათი რთულია, რადგან მას სამაცივრე დანადგარები, შეფუთვები სჭირდება, რაც გარკვეულ ხარჯებთანაა დაკავშირებული. რაც შეეხება შემოტანილ ბარკლებს, ეგ ხომ სანამალავია. საერთოდ, ქათამს ორი კიდური აქვს, ზედა და ქვედა კიდური. ზედა კიდური ფრთებია, ქვედა კიდურში ილიქება კანცეროგენული ნივთიერება, რომელიც შხამია და ამ კიდურებს ჩვენთან აგზავნიან, რაც კარგია და სასარგებლოა, თვითონ იტოვებენ. ქათმის მიადნის, უნდა 5-6 თვე, ისინი კი 35 დღეში აღწევენ ზრდის ინტენსივობას მასტიმულირებელი ქიმიური ნივთიერებით, რაც საკვებად ქიმიურს ხდის. მე ის გალურჯებული ქათამი მირჩევნია, ადრე რომ ექახდნენ, ვიდრე არაბუნებრივად გაზრდილი ქათამი. რაც ბუნებრივი გზით მიღებულია, ის საკვებად სასარგებლოა.

ჩვენ ვცდილობთ გავაფართოოთ ჩვენი წარმოება. მაგალითად, გაისად 60000 ათასი კვერცხის მიღებელ დედლამდის გაგზრდით, რაც საშუალებას მოგვცემს ყოველდღიურად 40-50 ათასი კვერცხი მივანოდოთ თბილისის მოსახლეობას. ამით მოგვებას ნახავს პირველ რიგში მოსახლეობა, შემდეგ კი სახელმწიფო. ბიუჯეტში შევაგარკვეული თანხები და ასევე, რა თქმა უნდა, ჩვენც მოვ-

იგებთ. — მოგესხენებათ, რომ რაც არ უნდა გამართული იყოს წარმოება, პრობლემები მაინც ანუხებს. თუ შეიძლება გვესაუბრეთ ამის შესახებ.

— რა თქმა უნდა, პრობლემები ბევრია ელექტრორესურსებთან დაკავშირებით. წყალი, საკვები, განათება, ვენტლაცია ელექტროობის გარეშე ვერ იქნება. არს სწორი გაითვალისწინო. ჩვენ კი გვაქვს 10 კვ-იანი სადგური, მაგრამ არ კმარა, გენერატორი ვერ უძლებს. რომ იყოს ამ მხრივ ხელის შეწყობა, ბევრი პრობლემა მოიხსნებოდა. მეორე პრობლემა არის მედიკამენტები, რომელსაც ჩვენ თბილისში, ვეტერინალურ აფთიაქში ვყიდულობთ და საკმაოდ ძვირი გვიჯდება. მცენარეული საკვების გარდა, ქათამს ცხოველური ცილა სჭირდება. ადრე რუსეთიდან შემოგვქონდა თევზის ფხვნილი, დღეს-დღეობით ვეღარ შემოგვაქვს. საქართველოში კი ცხოველური ცილების წარმოება არ არის. ჩვენ ვეძებთ გზებს სიძნელეების დასაძლევად, შემოვლენა ძვირი გვიჯდება და ყოველივე ზემოთ ჩამოთვლილი პროდუქციის თვითღირებულებას ზრდის.

— დღეს საქართველოში დომინირებს აზრი, რომ თუ რაიმე პროდუქცია ქართველი, ის აუცილებლად ცუდია, თუ უცხოურია, ის კარგია. ამასთან დაკავშირებით რას გეტყვით?

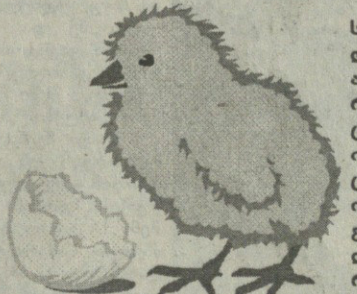
— ჩვენ, როგორც გლენი, იმ პრობლემებში ვზრდით ქათმებს და რატომ უნდა იყოს ცუდი პროდუქცია, ამიტომ არჩევანი მომხმარებელზეა. რომელი ურჩევნია, ხარისხიანი, ბუნებრივი და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტი თუ ზრდის ინტენსივობის მასტიმულირებელი ქიმიური ნივთიერებით მიღებული პროდუქცია. ხორცის ფასი შეიძლება უმნიშვნელოდ გაიზარდოს, რადგან ეს ჩვენზე არ არის დამოკიდებული. ქერს, ხორბალს, სიმინდს, ცხოველურ ცილოვან დანამატებს, ვეტერინალურ ნაწილებს ვყიდულობთ, რაც თავისთავად პროდუქციის თვითღირებულებაზე მოქმედებს. რაც შეეხება კვერცხს, მისი ფასი არ აინვეს.

— სპეციალისტების მხრივ რა მდგომარეობა გაქვთ?

— კადრები დაკომპლექტებულია სპეციალისტებით, რომელთაც 20-35 წლის მუშაობის სტაჟი აქვთ ამ სისტემაში, აქვთ უდიდესი ცოდნა და გამოცდილება.

— და ბოლოს, ბატონო ოთარ, რას ურჩევდით და უსურვებდით საქართველოს მოსახლეობას?

— პირველ რიგში, მშვიდობას, ჯანმრთელობას, ცხოვრებაში წარმატებას და რაც მთავარია, ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტებს.

„ელიზი“, მაგრამ „კოვზი ნაც-არში ჩაუვარდათ“ — 29 კაცს ასე მიაჩნია.

2) ფირმა „ელიზი“ არაფერ შუაშია, იგი დიდი ბიზნესის ინტერესებს ენიჭებაო — შეიძლება კაცმა პოპასუხა.

3) დანარჩენ 14 კაცს კი საერთოდ არ აინტერესებდა არც „ელიზი“ და არც „ომეგა“ — „ჩემი გაჭირვება მეყოფა და თავში ქვა უხლიათო“...

მესმის, რომ ასეთი მიკრო-სოციოლოგიური „გამოკვლევით“ (ბრჭყალები ჩემია — თ.ქ.) მე მხოლოდ იმ ადამიანების აზრი მოგაწოდეთ, რომელთა შეხედრებამაც

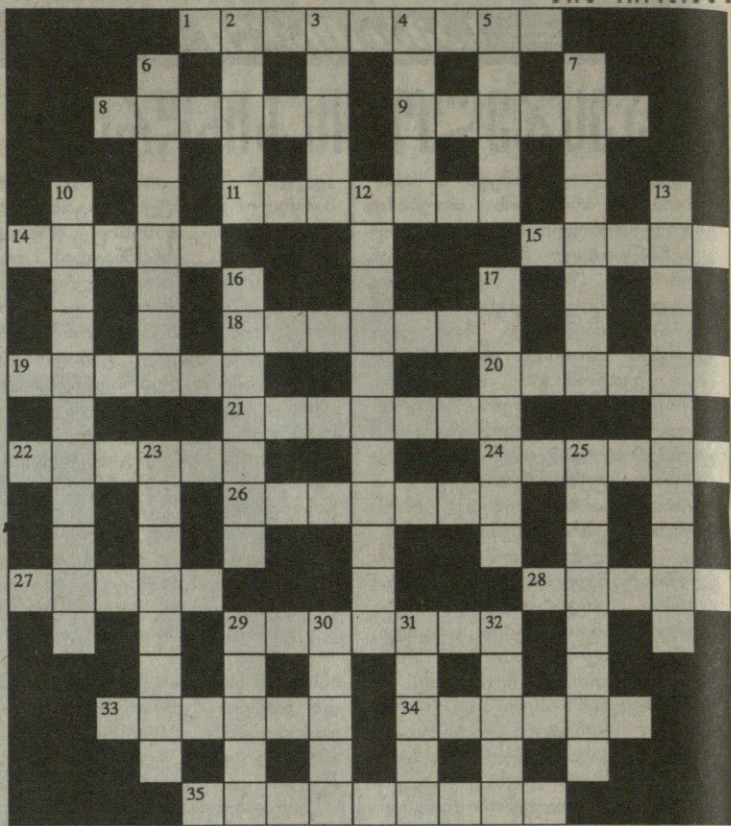
თამაზ ძველაძე

ესაუბრა თამარ კოხლავაშვილი

თარაზულად:

1. მსხვილკალიბრიანი ცეცხლსასროლი შეიარაღება 8. სიტყვათა წარმოთქმის მანერა 9. კვერცხისმდებელი შინაური ფრინველი 11. ჯირკვლის კეთილთვისებიანი სიმსივნე 14. ეპილეფსია 15. ჩოქელა მოსასმელი მოკლენიჩბიანი ნაჭი 18. სამეცნიერო ნაშრომის დასკვნა 19. ამერიკული დიდი გრძელკუდა ხვლიკი 20. დიდი აურზაური და ყაყანი 21. სუბტროპიკული ხილი 22. ერთი დარგის სანარმოთა გაერთიანება 24. მუცელსურნელოვანი ციტრუსი 26. პურის ნაჭრების შესანავი მონყობილობა 27. ძველებური ინგლისური ოქროს ფული 28. ბანკის უწყისი ფულის გაგზავნის შეტყობინებით 29. ზედმეტ ტვირთი გემზე 33. ბედისწერით დადგენილი რამ 34. მეტყველების უნარის დაკარგვა 35. სასულიერო სასწავლებელი.

შეუღალად:

2. რადიოგადამცემი 3. ბიბლიური მოციქულის სახელი 4. წითელი მცენარეული საღებავი 5. ებრაელთა ბიბლიური სამშობლო, რომის პროვინცია 6. ორქვრიანობა 7. სასქესო პორმონების გამოყოფის შეწყვეტის პერიოდი 10. ახალი პრეზიდენტის უფლებამოსილების დაწყების ცერემონიალი 12. ძველი მონეტების შემსწავლელი სამეცნიერო დისციპლინა 13. მწვანე მცენარეების მიერ სინათლის შთანთქმის პროცესი 16. გადასახური ნაკეთობა გამომწვარი თიხისაგან 17. მეფის ხელისუფლების ატრიბუტი 23. კახური მუცხ წითელი მალახარისხოვანი ღვინო 25. მადერის ტიპის იტალიური წარმომავლობის ღვინო 29. სოფელი, სადაც აღესრულა და დაიკრძალა წმინდა ნინო 30. რბილშიგთავისიან დალიანდაგებული საგები ლოგინისა 31. ერთგვარი ძველებური თოფი 32. მალახარისხოვანი მერქნის მქონე ფოთლოვანი ხე.

წინა ნომერში გამოქვეყნებული კროსვორდის პასუხები:

თარაზულად: 1. მავია 4. მერხი 6. მანტი 9. სარკე 10. ხისტი 11. ბორდო 12. აბაკა 15. მუსიკ 18. ნალია 21. ნარინჯი 22. სორგო 23. სინაი 24. ტრამალი 26. აბაზი 29. აჯიკა 32. კალია 35. ნანდუ 36. სარფი 37. რენტა 38. ირისი 39. კვირა 40. არილი. შეუღალად: 1. მისია 2. ფერია 3. აგება 4. მესხე 5. რისკი 7. ნარმა 8. ობოლი 13. ბერდანი 14. კანჯარი 15. მასრა 16. სირმა 17. ენოტი 18. ნისა 19. ლანდი 20. ამირა 27. ბანკი 28. ზონდი 30. ჯირკვი 31. კრიჭა 32. კურია 33. ლანჩი 34. ასაკი.

წინა დოლიქასი

ძვირფასო წინიკო, გილოცავთ დაბადების დღეს. გინატრით ბედნიერ აიხს, წათელ მომავალს და ისეთ დაიხს, რომელიც სიხარულით აგავსებს, როცა გადახედავ შენს განვლილ ცხოვრებას...
გაზ. „საბარტეველს“ რედაქცია და მფლობელი თსუ-დან.

განსხვავებუბი

9 სექტემბერს, ოთხშაბათს, 13 საათზე, საზოგადოება „ცოდნის“ დარბაზში (მერაბ კოსტავას ქ. № 47) პროფ. **გურამ მორანაშვილი** ნაიკითხავს მოხსენებას თემაზე „ისტორიკოს პიტრა უზაქრის საიდუმლოება“.

გთხოვთ მობრძანდეთ.
***
ვამზადებ ნებისმიერი ასაკის მსურველებს სიმღერაში. თუ სმენა არა გაქვთ, ნუ იღარდებთ — გამოცდილი პედაგოგი ამ ნაკლს უახლოეს ხანებში აღმოფხვრის. ტელ.: 94-00-26.
***
ვაცხოვთ სადღესასწაულო ნამცხვრებს და ტორტებს ლამაზი გაფორმებით. ტელ.: 72-15-28. მივიღებთ შეკვეთებს თქვენი სურვილის გათვალისწინებით.
***

მოუვლი და მოვამზადებ სკოლისათვის 3-დან 6 წლამდე ასაკის რამოდენიმე ბავშვს მეტრო „რუსთაველთან“ ტელ.: 99-72-99.
***
იყიდება ოროთახიანი ბინა ქვემო ფონოჭალის 16 სართულიან სახლში მე-12-ე სართულზე, ფასი შეთანხმებით; ტელ.: 74-07-15 იკითხეთ ნანა. 70-24-11 იკითხეთ მარიკა.
***
ვასწავლი ინგლისურს სხვადასხვა მეთოდით. ვამზადებ აბიტურიენტებს. ფასი 45 ლარი. 94-27-79.
***
მოვამზადებ ბავშვებს მათემატიკაში, ფიზიკაში და გერმანულში, ბინაზე მისვლით. თვეში 20 ლარი. ტელ.: 98-60-69 ლიკა.
***
მოვამზადებ ინგლისურ ენაში ნებისმიერ მსურველს უმაღლეს დონეზე განახლებული პროგრამით. ტელ.: 67-31-88 ეთერ.

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

დეზერტირების ბაზრის პირველ სართულზე იყიდება პურ-ფუნთუშეულის საცხობი, 45 კვ. მ. თავისი ლიცენზიით, ყველა საქონლი დაზღვევით (მათ შორის სპეციალური გაზის დუქელით). დაგვიკავშირდით ტელ. 93-20-36 ან პეიჯერზე (900) 70-60. ფასი შეთანხმებით.

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

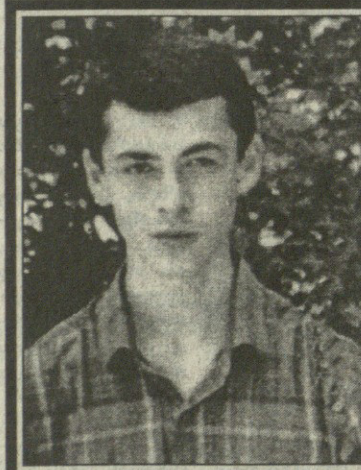
ავსტრალია-რუსეთის ტურისტული კორპორაცია „კანფიქსის“
თბილისის სააგენტო გიწვევთ ტურისტულ და გიზნუს ტურებში ავსტრალიისა და ოკეანის ძველებში. ტელ.: 98-53-95

ყველგვით ჩვენს მეგობრებს და კოლეგებს. მომხიბვლელ ქალებს-ტონს და კეთილ მრჩევლებს, ქეთი ჩაფუნებს, დახმების დღეს. ქეთი! გისურვებ ყველა სიხარულს, ქაღალდ ბედნიერებს, შვილების ბედნიერ მომვლას.

შენი მეგობრები „საქართველოდან“

განიკურნეთ გუნებრივი საშუალებებით

ხალხური მედიცინის საშუალებით ვმკურნალობ შემდეგ დაავადებებს: ფსორიაზს, დიაბეტს, სამწვერა ნერვის ანთებას, კუჭის წყლულს, ამერონიას, შიდა ქალის წნევას, ჰიპერტონიას, სკლეროზს, თირკმელების რევმატიზმს, ასთმას, ცისტიტს, ეგზემას, პროსტატიტს, სოკოვან დაავადებებს, ტუბერკულოზს, თმის ცვენას, სმენის დაქვეითებას, პლევრიტს, სიყვითლეს, კლიმაქსს, ნევროზს, ეპილეფსიას, თავის ტკივილებს, გაიმორიტს, უშვილობას, ჩიყვს, ბუასილს და სხვა. მკურნალობა ხდება მხოლოდ ბალახებით, ეფექტი გარანტირებულია.
დაგვიკავშირდით ტელეფონით: 66-65-12 ნანა 52-16-67 ნინო.

გიორგი სუბაბაშვილი

წელიწადზე მეტი მიიწერა იმ ავადმოსაგონარი დღიდან, რაც ჩვენგან წახვედი, შვილო. გაუგებარი იყო ჩვენთვის და დღესაც გაოგნებული ვართ შენი ამ მოულოდნელი, უცნაო სიკვდილით. დღესაც დავდივართ მე და დედაშენი და დავეძებთ სიმართლეს, გვინდა გავიგოთ, ვინ ან რამ მოგისწრაფა სიცოცხლე, ჩვენო ერთადერთო და მერცხალივით მარდო, ჩვენო ნუგეშო, შენი უდროო და უცაბედი განშორებით მესხდამცემო შვილო.
მიძევა ჩვენთვის, შენი მშობლებისათვის, შენი დაიკო მაკოსთვის ეს წუთისოფელი. წამდაუნუმ შენს სურათებს შევცქერით, შენს საფლავზე ვათენებთ და რკინის ჯოხით ხელში დავდივართ ყველგან, რომ შენი სიკვდილის საიდუმლო ამოვსნათ. ვაგლახ, რომ ძნელია სიმართლის პოვნა, მაგრამ გეფიცებით, შვილო, რადაც არ უნდა დაგვიჯდეს, სიმართლეს ვიპოვით და ჩვენს დამლუპველს საკადრისს მივუზღავთ.
ღმერთმა ნათელში აპყოფოს შენი უმანკო სული.
შენი მშობლები და დაიკო

მეგობრული შარქი ბორჯომელაზს

სუფრა იყო მეფური, თამალობდა თემური. დატრიალდა ყანწები, აგვიწითლდა ლანწები. ფართა შლიდა ხელებს — წავაგეო ნიძლავი. პურმარლი ჩემზე არის, თამალობა — ბიჭიკოს. საქართველო დავლოცოთ და ყანწი ყანწებს ვაჯახოთ. აბა, კარგი ბიჭია და აქაც ვინმემ გვაჯობოს. დაგვათენდა, ღიპი გვიგავს, მელვინეთა ძველ ტიკებს, ველარც ყანწსა ვიჭერთ ხელში, ველარც ტკბილად ვტირინებთ. აირია მონასტერი, კაცი კაცსა ვერა სცნობს,

საფერავი რა ყოფილა, კინაღამ რომ დაგვავსო. მივეყარეთ ღობე-ყორეს, თავი არ გვაქვს განძრევის, თუ თათარო მოგვეპარა, ხომ აგვჩეხა ხანჯლებით. დროა, ყანწი გვერდზე დავდოთ, საქმეს უნდა მიხედვა. ვინც ჩვენს სუფრას შეურაცხყოფს არ აცდება მიხეგვა.
თბილისელი მფობრებისაგან

მთავარი რედაქტორი
სერგო ჯანაშია

ტელეფონები:
რედაქტორი: 93-20-36,
რედაქტორის
მოვალეობა: 93-18-41

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, თავისუფლების მოედანი, კუთხისი ქ. 5
გაზეთის ინდექსი 66447

გაზეთის ღირებულება: ელგუჯა ჩხაიძე
რედაქცია: ვია თვალავაძე (რედაქტორის მოადგილე), ზაზა აღაძველი (კომპიუტერი დირექტორი), კობა კაკაბაძე (სამართლისა და რეგ. პოლიტიკის განყ. გამგე), თემურ კოხლოაშვილი (რეალიზაციის განყოფილების გამგე), კორმასკონდენტაში: კობა ბრეგვაძე, ქეთი ჩაფუნელი, ქეთი გუგუაძე, ხათუნა ხატიშვილი, ნათია ჭანტურია, მანანა ლობჯანიძე, ნანა ძველიაია.
კორექტორები: ახალი გოგრაშვილი, ამირტა ჯანაშია

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. გამოქვეყნებულ მასალებზე პასუხს ავტორები აგებენ
დამფუძნებელი და გამომცემელი საქართველოს გაერთიანებული რესპუბლიკური პარტია
რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ. №06/4-444